

דו"ח מבקר המועצה לשנת 2021

01.06.2022
ב' בסיון התשפ"ב

לכבוד,
מר גדי ירקוני
ראש המועצה

הנדון: דו"ח מבקר המועצה לשנת 2021

הריני מתכבד להגיש את דו"ח מבקר המועצה לשנת 2021, וזאת על פי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958; זהו דו"ח הביקורת הראשון שאני מגיש לראש המועצה במסגרת תפקידי כמבקר המועצה.

יש לציין כי פעולות הביקורת ועריכת דו"ח זה בוצעו בסד זמנים קצר מאוד ומבלי להביא בחשבון את מטרותיה האסטרטגיות של המועצה. בשנה הבאה תפעל הביקורת על פי תכנית עבודה סדורה, שתגשים באופן ראוי את יכולות הביקורת להביא לשיפור משמעותי במקומות הנדרשים לכך.

היעד המרכזי שקבעתי במסגרת בניית תכניות העבודה הוא הגדלת השפעת הביקורת על המועצה והטמעת תרבות ארגונית הנשענת על השמירה על החוק, טוהר המידות וכללי האתיקה, שירותיות ושקיפות, סדרי מינהל תקין, יעילות וחסכון.

בדו"ח זה, כמו גם בדו"חות הבאים שיוגשו לעיוןך, מוטמעת התפיסה לפיה הביקורת היא כלי עזר ניהולי למקבלי ההחלטות במועצה לשיפור ויעול פעולותיה. הביקורת תבוצע באופן ענייני, בלתי תלוי וללא משוא פנים, על מנת לסייע למועצה לפעול לפיתוחו של האזור ולשרת את כל תושביו.

בשנה זו, בהנחיית ועדת הביקורת, בוצעה ביקורת בנושא תשלום דמי כניסה לאתר דיה וכן נבחנו היבטים רלוונטיים נוספים. בנוסף, בוצע מעקב אחר תיקון הליקויים שעלו בדו"ח המבקר לשנת 2020. בהזדמנות זו, אבקש להודות לך על החשיבות שאתה מייחס לעבודת הביקורת, על האוון הקשבת לליקויים שהעלתה הביקורת ועל שיתוף הפעולה במהלך ביצוע הביקורת עצמה.

תודה למנכ"ל המועצה, מר ניר ים, על יחסו הרציני לדו"חות הביקורת ועל נחישותו לפעול לתיקון הליקויים במהירות וביעילות, תוך גיבוש צוות לתיקון ליקויים בראשותו.

תודה לחברי ועדת הביקורת על הירתמותם ועל השלמת דיוניהם בכל הנושאים הכלולים בדו"חות הביקורת לשנים קודמות.

תודה לעמיתיי, מנהלי האגפים והמחלקות, על שסייעו לי בהיכרות עם המועצה ואתגריה ובבניית תכנית העבודה לשנה הבאה. תודה גם לכל מנהלי ועובדי המועצה הרלוונטיים לדו"ח זה, שגילו שיתוף פעולה יוצא דופן וסייעו לי להגיש דו"ח ביקורת זה בהקדם ככל הניתן.

העתק הדו"ח יומצא כחוק לחברי ועדת הביקורת, שתדון בו ותגיש את סיכומיה והמלצותיה למליאת המועצה.

בכבוד רב,
אודי דנינו

העתק: מר תמיר בוקובה- יו"ר ועדת הביקורת
מר ניר ים- מנכ"ל המועצה
חברי ועדת הביקורת

אבשלום
אוהד
אורים
בארי
בני נצרים
גבולות
דקל
חולית
יבול
ישע
יתד
כיסופים
כרם שלום
מבטחים
מגן
נווה
ניר יצחק
ניר עוז
נירים
סופה
עין הבשור
עין השלושה
עמיעוז
פריגן
צאלים
צוחר
רעים
שדה ניצן
שדי אברהם
שלומית
תלמי אליהו
תלמי יוסף

כ/תמוז/תשפ"ב
19/07/2022

אל : אודי דנינו – מבקר המועצה

שלום רב,

הנדון : התייחסות לדו"ח מבקר המועצה לשנת 2021

דו"ח המבקר לשנת 2021 עוסק בסוגיית ההתנהלות, וליקויי ההסדרה של אתר הפסולת "דיה". בנוסף, עוקב הדו"ח אחר תיקון הליקויים מדו"ח המבקר לשנת 2020, שעסק בנושא רכש והתקשרויות.

1. דו"ח המבקר בעניין אתר "דיה" –

הדו"ח סוקר את ההיסטוריה של האתר, את ההתנהלות של האתר ואת אופן ההתקשרות בין מפעיל האתר למועצה, מאז שנת 1999 ועד היום. מאז העברת זכויות הפעלה של האתר לקיבוץ צאלים התחלפו 4 ראשי מועצה, אך אין בעובדה זו כדי להטיל אשמה על מי מראשי המועצה שכיהנו בזמן שההתקשרות בין המועצה למפעיל לא היתה מוסדרת כנדרש. ככל שחלף הזמן נערמו קשיים שמנעו אפשרות להסדרה, ואף שנעשו ניסיונות להסדרה הגיע הנושא למבוי סתום, ממנו ניתן לצאת תוך הליכה במקביל על 2 צירים : האחד – יציאה למכרז פומבי להפעלת האתר באמצעות אשכול נגב מערבי, והשני – הקמת פרוייקט להפקת אנרגיה מפסולת ביתית והעברת זכויות הפעלה של האתר ליזם.

אני מודה למבקר המועצה על הביקורת המורכבת והיסודית שסקרה את הנושא, לאורך פרק זמן של 22 שנים. לטעמי, נעשתה עבודת ביקורת מדוייקת, שחושפת את הפרטים, ומבהירה את התמונה. הביקורת מנוסחת באופן מכבד וברור, ומאפשרת לכל המתעניין בנושא להבין מה נעשה באתר לאורך הזמן, מה היו האפשרויות, ואיך נכון לתפעל פרוייקט מהסוג הזה. עבודת הביקורת שנעשתה על אתר דיה חשובה, הן מבחינת יישור הקו על העבר והסתמכות על עובדות, הן מבחינת ההווה על מה נעשה באתר כאן ועכשיו, והן מבחינת העתיד על איך נכון למועצה לנהל פרוייקטים.

2. מעקב אחר תיקון ליקויים מדו"ח המבקר לשנת 2020 –

דו"ח המבקר לשנת 2020 עסק בנושא רכש והתקשרויות. אני מודה למבקר על ההתעמקות בנושא ועל החשיבות שניתנת לתיקון הליקויים, מתוך תחושה של שותפות. נכונות המבקר לקחת חלק פעיל במאמץ לתיקון הליקויים, אינה דבר מובן מאליו, אך היא מתכונ להצלחת הארגון ולשיפור מתמיד.

סיכום – דו"ח מבקר המועצה לשנת 2021, כפי שהועבר אלי – מאושר.

בכבוד רב

גדי ירקוני – ראש המועצה

אבשלום
אוהד
אורים
בארי
בני נצרים
גבולות
דקל
חולית
יבול
ישע
יתד
כיסופים
כרם שלום
מבטחים
מגן
נווה
ניר יצחק
ניר עוז
נירים
סופה
עין הבשור
עין השלושה
עמיעוז
פריגן
צאלים
צוחר
רעים
שדה ניצן
שדי אברהם
שלומית
תלמי אליהו
תלמי יוסף

מטרת הדו"ח

הביקורת בחנה את הליך אישור
תשלום דמי הכניסה לאתר דיה
וכן בחנה היבטים נוספים
הקשורים בפעילות האתר

עורך הדו"ח

אודי דנינו

אתר דיה- תשלום דמי כניסה

דו"ח ביקורת

תוכן עניינים

2-3	אתר דיה- רקע כללי והשתלשלות אירועים
4	עבודת הביקורת
5	תקציר מנהלים
6-19	ממצאי הביקורת
6	פרק 1- הסכם התקשרות
7	פרק 2- תשלומים עד שנת 2021
9	פרק 3- השינוי שחל בשנת 2020
10	פרק 4- אי קיום מכרז
11	פרק 5- בחינת והצגת חלופות וקביעת סכום התקצוב
13	פרק 6- ארנונה
14-19	אתר דיה- היבטים נוספים
14	פרק 7- טיפול בפסולת חקלאית
18	פרק 8- סוגיית שיקום הקרקע
20	סיכום הממצאים וההמלצות
21-91	נספחים
92-98	מעקב אחר תיקון ליקויים מדו"ח הביקורת לשנת 2020
99-102	הבסיס החוקי לעבודת הביקורת

רקע כללי והשתלשלות אירועים

אתר דיה הוא אתר הטמנת פסולת המצוי בשטח המועצה האזורית אשכול, בין קיבוץ גבולות לקיבוץ צאלים, ואליו מפנה המועצה את הפסולת הביתית והפסולת היבשה שבשטחה, כולל הפסולת ממחנות צה"ל שבשטח המועצה. באתר מתבצעת הטמנת פסולת ללא מיון ובהתאם לכך מהווה האתר מפגע סביבתי. עד לשנת 1999 הופעל האתר על ידי המועצה והחל משנה זו ניהול האתר מתבצע על ידי קיבוץ צאלים (להלן: "הקיבוץ").

היטל הטמנה הוא מס ירוק המוחל מכח חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, והתקנות מכוחו שהותקנו בשנת 2007. מטרת המס היא ייקור עלויות ההטמנה, על מנת שיצרני הפסולת יעדיפו חלופות של מחזור. מס זה שולם לאורך השנים לקיבוץ על ידי המועצה, היא יצרנית הפסולת.

דמי כניסה - תשלום המהווה את מקור ההכנסה של אתרי הטמנת הפסולת, משמש לפעילותם וממנו נגזרים רווחי אתרי ההטמנה. גובה התשלום נקבע על ידי אתר ההטמנה.

בהבנות שהושגו בשנת 1999 בין המועצה לבין הקיבוץ נקבע, בין היתר, כי הקיבוץ יישא באחריות המלאה לתפעול האתר והמועצה תוכל לפנות אל האתר פסולת ביתית ללא עלות דמי כניסה¹. בנוסף, הקיבוץ לא חויב בארנונה בגין השימוש העסקי באתר. על אף שלא עלה בידי הביקורת לאתר אסמכתא לכך ולאור העובדה כי כך התנהלה המועצה שנים רבות, ניתן להניח כי גם אי תשלום הארנונה היה חלק מהסיכום בין המועצה לבין הקיבוץ².

החל משנת 2006 לערך, החל הקיבוץ לדרוש מהמועצה לשלם דמי כניסה עבור הטמנת הפסולת הביתית; המועצה סירבה לכך באופן עקבי, פרט להסכמה עקרונית מצד המועצה בשנת 2011 לשלם לקיבוץ 25,000 ₪ בשנה³. תשלום זה לא בוצע בפועל.

{ ברקע הדברים ומתוך הבנה שתוך תקופה הנראית לעין לא ניתן יהיה להפעיל את אתר דיה במצב הקיים, מקדמת המועצה מזה מספר שנים הקמת מתקן חדשני בסמוך לאתר דיה לטיפול כולל בפסולת אורגנית ובגזם חקלאי. המתקן החדש עתיד לשמש פתרון קצה לפסולת הביתית ולגזם החקלאי בשטחי המועצה. באמצעות החברה הכלכלית לפיתוח אשכול בע"מ, משלימה המועצה את הטיפול מול רשות מקרקעי ישראל וכבר פרסמה מכרז להפעלת המתקן, בו נבחר זוכה }.

בשנת 2020, לאור דרישות המשרד להגנת הסביבה, הופחתה כמות הפסולת המותרת בכניסה לאתר דיה ל-110 טון ליום. הגבלה זו הביאה לירידה בהכנסות הקיבוץ מהפעלת האתר, ולשיטת הקיבוץ גם לאי כדאיות כלכלית ולהפסדים כתוצאה מהמשך הפעלת האתר. לאור זאת, פנה הקיבוץ למועצה בדרישה לתשלום בסך 40 ₪ לטון פסולת ביתית, לא כולל מע"מ (סה"כ בחישוב מע"מ: 46.8 ₪ לטון). הסדר זה התקבל על ידי המועצה ותשלום כאמור החל ביום 1 בינואר 2021.

¹ נספח א- סיכום דיון הנושא את התאריך 10.02.1999.

² נספח ב- אזכור הנושא מתוך תחשיב תפעול האתר משנת 2009.

³ נספח ג- תכתובות ודיונים בנושא תשלום דמי כניסה.

בתקציב המועצה הראשוני לשנת 2021 נוספו 560,000 ₪ בסעיף "היטל הטמנה", לגביו הוסבר כי 60,000 ₪ הם בעבור הגדלת היטל ההטמנה ו-500,000 ₪ נוספים הם בעבור דמי הכניסה. מליאת המועצה אישרה את התקציב ובתוכו גם את התשלום החדש לקיבוץ בגין דמי הכניסה לאתר (בתקציב הסופי, שאושר על ידי המליאה בחודש נובמבר 2021, הוקטן הסכום עבור דמי הכניסה ל-470,000 ₪)⁴.

בעקבות הנחיית ועדת הביקורת, בוצעה ביקורת בנוגע לתשלום דמי הכניסה לאתר החל מחודש ינואר 2021. כמו כן, בדקה הביקורת היבטים נוספים בקשר לפעילות האתר.

⁴ נספח ד'

מטרת הביקורת

- בחינת התנהלות המועצה ואופן הליך קבלת ההחלטות שהוביל לאישור תשלום דמי הכניסה לאתר החל משנת 2021.
- לבדוק האם המועצה פעלה על פי דין באישורה את תשלום דמי הכניסה.
- לבדוק האם המשך מתן הפטור מתשלום ארנונה נעשה על פי דין.
- בחינת היבטים נוספים הקשורים בפעילות אתר דיה, להם השלכות על מטרות ויעדי המועצה.

פעולות שבוצעו במהלך הביקורת

- איסוף מסמכים ופרוטוקולים מלשכת המנכ"ל, חברי מליאה, אגף הכספים (גזברות), אגף תברואה ואיכות הסביבה, החברה הכלכלית וקיבוץ צאלים.
- קיום שיחות עם כלל הגורמים הרלוונטיים במועצה, בחברה הכלכלית, בישובים ובקיבוץ לבחינת הנושא הנבדק.
- קיום בירורים עם גורמים משפטיים ועם גורמים מקצועיים.

לצורך בדיקת הנושא לעומקו, עמדה הביקורת על השאלות הבאות:

- האם נחתם הסכם התקשרות בין המועצה לבין הקיבוץ?
- האם הועברו תשלומים לקיבוץ עוד לפני שנת 2021? אם כן, בעבור מה?
- מה השתנה לקראת תחילת שנת 2021, שהצריך תשלום מצד המועצה?
- האם ניתנה חוות דעת משפטית, עת שונו תנאי ההתקשרות מ-1999 בין המועצה לבין הקיבוץ?
- כיצד נקבע סכום התקצוב? האם בוצעה בדיקה בטרם הוחלט על הסכום?
- האם היה על המועצה לקיים מכרז לאור שינוי תנאי ההתקשרות?
- האם בוצע הליך מסודר של קבלת הצעות מחיר וקביעת אומדן למכרז?
- האם לאור שינוי תנאי ההתקשרות היה על המועצה לחייב את הקיבוץ בארנונה בגין השימוש העסקי באתר?
- האם נבחנו כלל החלופות האפשרויות להפעלת האתר?

תקציר מנהלים

הערות	המלצות	פירוט	ממצא	
חוות דעת משפטית ניתנה לבקשת הביקורת.	על המועצה לקבל חוות דעת משפטית, כל מקום שמתעוררת אי בהירות.	המועצה לא פנתה לקבלת חוות דעת משפטית, עת שונו תנאי ההסכם בינה לבין הקיבוץ.	קבלת יעוץ משפטי חלק בדו"ח: סעיפים 4.1 ו-6.2	⊖
נמסר כי הנושא בטיפול וההתקשרות תוסדר בזמן הקרוב.	על המועצה להקפיד על נהלי קיום מכרזים כדין; על המועצה לפעול על פי חוות דעתו של יועמ"ש המועצה ולהסדיר את ההתקשרות בהליך מכרזי.	בהתאם לחוות הדעת המשפטית, היה על המועצה לקיים מכרז כדין, בטרם ההוראה על תשלום דמי כניסה לקיבוץ.	קיום מכרז חלק בדו"ח: פרק 4	⊖
ניתנה הנחיה לגביית ארנונה החל משנת 2022.	יש לפעול על פי הנחיות יועמ"ש המועצה- גביית מיסי ארנונה, ללא חיוב רטרואקטיבי.	המועצה לא הטילה מיסי ארנונה על הקיבוץ, עת שונו תנאי ההסכם בינה לבינו.	גביית תשלומי ארנונה חלק בדו"ח: פרק 6	⊖
המלצה בנושא ניתנה בדו"ח מבקר המועצה לשנת 2017 וטרם יושמה; נמסר כי ייחתם הסכם במסגרת המכרז.	על המועצה לפעול להסדרת הנושא, תוך חתימה על הסכם התקשרות מסודר בליווי יועמ"ש המועצה.	לא נמצא הסכם עוד משנת 1999. ואולם, לאורך השנים ובפרט עת שונו תנאי ההתקשרות בין המועצה לבין הקיבוץ, היה על המועצה לחתור לעריכת הסכם הקובע את תנאי ההתקשרות ומצמצם את חשיפת המועצה לטענות עתידיות מצד הקיבוץ.	לא נחתם הסכם המסדיר את תנאי ההתקשרות חלק בדו"ח: פרק 1	⊖
		בוצעה הערכת עלויות מסודרת בנוגע לתשלום דמי כניסה לאתר דיה אל מול פינני לאתר דודאים; מתוך 470,000 ₪ שהוקצו, נוצלו בפועל כ- 463,000 ₪.	הערכת אומדן עלויות תשלום דמי כניסה חלק בדו"ח: סעיפים 5.2-5.5	😊
	בטרם קבלת החלטות, ודאי כאלו המביאות להוצאה כספית ניכרת, ראוי להביא בפני המליאה את כלל החלופות האפשריות.	בפני מליאת המועצה הוצגה רק חלופת פינני לאתר דודאים. לא הוצגו החלופות הנוספות שנבחנו, כדוגמת האפשרות להפעלת האתר על ידי המועצה.	הצגה חלקית של החלופות האפשריות חלק בדו"ח: סעיף 5.8	⊖
		המועצה תקצבה כהלכה את סכום עלות דמי הכניסה; הסכום התווסף בתקציב המועצה לשנת 2021 ומליאת המועצה אישרה את התקציב.	הליך תקצוב התשלום חלק בדו"ח: רקע כללי	😊
מנהלת אגף תברואה ואיכות הסביבה מטפלת בכך.	להסדיר הנושא מול הקיבוץ; לאור חוסר סמכותה של המועצה לקבוע מסמרות בנושא, מומלץ לפעול בדרך של הידברות.	הקיבוץ גובה היטל הטמנה מהישובים (בשימוש פרטי) עבור פסולת יבשה לפי תעריף של פסולת מעורבת, היקר יותר באופן משמעותי.	גביית היטל הטמנה (מהישובים) לפי תעריף יקר חלק בדו"ח: סעיפים 2.2-2.4	⊖
	על הצוות לפעול לכך שהפסולת החקלאית תוטמן באתר דיה, הוא החלופה הריאלית הסבירה ביותר, עד שיבשילו פתרונות אחרים; מומלץ על הידוק הפיקוח כלפי מפרי החוק. כמו כן, יש להביא לכדי שימוש את תא ההטמנה הנוסף.	היעדר חלופות ריאליות לפינוי פסולת חקלאית, כאשר אתר דיה מסרב לקלוט פסולת זו; כפועל יוצא- ערמות פסולת בשטחי המועצה ואתרי סילוק בלתי חוקיים. במועצה הוקם צוות להתמודדות עם התופעה וכן הוקצו 2,000,000 ₪ בתקציב המועצה לשנת 2022.	פערים בטיפול בפסולת חקלאית חלק בדו"ח: פרק 7	⊖
	על המועצה לחתור להשגת הסכמות בנושא זה בהקדם, עוד טרם תחילת פעילות הקמת המתקן החדש.	לכשיגיע אתר דיה לשיא קיבולת ולהפסקת פעילות, יש לבצע הליך שיקום ארוך ויקר של הקרקע. הנושא מצוי במחלוקת בין המועצה לקיבוץ בנוגע לאחריות לשיקום, כאשר השיקום משפיע באופן ישיר על הקמת המתקן החדש.	מחלוקת בנוגע לסוגיית שיקום הקרקע חלק בדו"ח: פרק 8	⊖

להלן ממצאי הביקורת:

1. הסכם התקשרות

1.1 פרט למסמך סיכום דיון מתאריך 10.02.1999⁵, המהווה מעין מזכר הבנות בין המועצה לבין הקיבוץ, לא נמצא הסכם בין הצדדים המגדיר באופן ברור את תנאי ההתקשרות. היעדר הסכם עלול ליצור אי ודאות ומחלוקות בין המועצה לקיבוץ בנוגע לפרשנות ההבנות שהושגו. כך למשל, קיימת מחלוקת בנוגע לאחריות שיקום הקרקע באתר לכשתמוצה יכולת הקיבול בו (ראה פרק 8 לדו"ח זה). בדו"ח מבקר המועצה לשנת 2017 נכתב: **"מבדיקת המבקר, נמצא שהמועצה לא הסדירה בהסכם את השימוש בקרקע בתמורה לאי תשלום עבור שפיכה וטיפול בהטמנת האשפה באתר דיה. המבקר ממליץ להסדיר את הנושא בהסכם"**.

1.2 למרות המלצת המבקר, המועצה לא פעלה על מנת להסדיר את ההתקשרות בהסכם. יתכן כי לו היה נערך הסכם על פי המלצת המבקר, שהיה מפורט דיו, היו נפתרות רוב המחלוקות בין המועצה לקיבוץ, הנוכחיות והעתידיות. כמו כן, סביר להניח שהייתה מתקיימת בהירות משפטית רבה יותר בכל הקשור לאופן התשלום עבור דמי כניסה והתנאים לכך.

1.3 הביקורת ממליצה בשנית לחתור לעריכת הסכם התקשרות מסודר בליווי יועמ"ש המועצה, הקובע את כלל תנאי ההתקשרות ואחריות הצדדים לכל אחד מן ההיבטים הרלוונטיים בתפעול האתר. כמו כן, ראוי ככל שהדבר אפשרי שההסכם ייתן גם מענה למחלוקות הנוגעות לטיפול העתידי בקרקע.

התייחסות הנהלת המועצה לנושא זה: המועצה, באמצעות אשכול רשויות נגב מערבי, יוצאת במכרז פומבי להפעלת אתר דיה. עם בחירתו של המציע הזוכה במכרז, ייערך וייחתם הסכם התקשרות מסודר.

⁵ נספח א'

2. העברת כספים לקיבוץ עד לשנת 2021 - בעבור מה?

2.1 בתקציב המועצה קיימים שלושה סעיפי תקציב, המיועדים לתשלומים שהועברו לקיבוץ עבור השימוש באתר דיה: "אתר דיה/ מ. הביטחון", "אתר דיה משתמשים" ו-"היטל הטמנה". הביקורת עמדה על מהותו של כל אחד מהסעיפים הללו:

א. **אתר דיה/ מ. הביטחון** - את מחנות צה"ל בשטחי המועצה ניתן לחלק לשני סוגים:

1. מחנות קבע המשלמים ארנונה - מחנה רעים, מחנה כיסופים וחלק ממחנה צאלים; פינוי האשפה במחנות אלה מתבצע על ידי המועצה, כפי שהיא מחויבת לכך כלפי כל תושב המשלם ארנונה. התשלום עבור פינוי האשפה מתבצע במסגרת תשלום הארנונה.

2. בסיסי צבא ארעיים - אלו אינם משלמים ארנונה; המועצה מבצעת פינוי אשפה גם עבור בסיסים אלו, כאשר התקציב לכך ממומן על ידי משרד הביטחון במסגרת הסכם מול המועצה.

הסעיף התקציבי שבנדון כולל בתוכו את כל עלויות הפינוי מכלל בסיסי צה"ל שבשטח המועצה, כולל העלויות בנוגע לבסיסים המשלמים ארנונה. בתקציב לשנת 2021 הוצג סעיף זה ב-1,700,000 ₪ הוצאה, למול תקבולים בסך 1,300,000 ₪. הפער, כאמור, נובע מכך שבתוך סעיף זה נכללות גם עלויות הפינוי ממחנות הקבע המשלמים ארנונה. מכל מקום, המועצה מגישה למשרד הביטחון הודעות חיוב בהתאם לכמויות ועלות הפינוי בבסיסים הארעיים ומשרד הביטחון משלם בהתאם.

ב. **אתר דיה משתמשים** - תשלום עבור פינוי פסולת של יישובי המועצה באופן פרטי. במקרה של סעיף תקציבי זה, המועצה משמשת למעשה כ"צינור" להעברת התשלום מהישובים לאתר ההטמנה. הישובים משלמים עבור עלות ההטמנה למועצה והמועצה מעבירה את התשלום לאתר. אין הוצאה כספית מצד המועצה; כך למשל, בשנת 2021 התקבלו מהישובים 115,345 ₪ שהועברו על ידי המועצה לאתר.

ג. **היטל הטמנה** הוא מס ירוק המוחל מכח חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, והתקנות מכוחו שהותקנו בשנת 2007. מטרת המס היא ייקור עלויות ההטמנה, על מנת שיצרני הפסולת יעדיפו חלופות של מחזור. תעריף ההיטל נקבע על ידי המשרד להגנת הסביבה והוא מחושב לפי משקל הפסולת וסוג הפסולת. בשנת 2007 עמד ההיטל על 10 ₪ לטון פסולת מעורבת ובשנת 2011 על 50 ₪ לטון פסולת מעורבת. בשנת 2012 הוגדלו באופן ניכר תעריפי ההיטל והם מתעדכנים כיום בצמוד למדד. להלן תעריפי ההיטל⁶ (לפני מע"מ) לטון (לסוגי הפסולת הרלוונטיים) בשנים האחרונות:

2021	2020	2019	2018	סוג הפסולת
108.73	108.73	109.05	107.76	מעורבת
72.49	72.49	71.84	71.84	יבשה

⁶ על פי נתוני המשרד להגנת הסביבה (הקרום לשמירת הניקיון).

2.2 כל התשלומים שהועברו לקיבוץ על ידי המועצה עד לשנת 2021, שולמו על פי דין ובכפוף לחובותיה החוקיות של המועצה. לצד זאת, בדיקת הביקורת בנוגע לתשלומים שהועברו על ידי הישובים, באמצעות המועצה, העלתה את הממצאים הבאים:

2.3 היטל ההטמנה מועבר לקרן לשמירת הניקיון במשרד להגנת הסביבה על ידי הקיבוץ, אחת לחודש, והוא מחייב את המועצה בתשלומי ההיטל. בדיקת הביקורת העלתה כי כל הפסולת המועברת על ידי המועצה מוגדרת כפסולת מעורבת ומחויבת על פי תעריף היטל ההטמנה המתאים. לצד זאת, נמצא כי הקיבוץ מחייב את הישובים בפינוי פרטי (סעיף תקציבי "אתר דיה משתמשים") בתעריף פסולת מעורבת, גם עבור פסולת יבשה שתעריף היטל ההטמנה עבורה הוא נמוך יותר. להלן טבלה המסכמת את פערי הגבייה עבור פסולת יבשה בין השנים 2018-2021:⁷

שנה	תעריף לטון*	כמות	סה"כ לתשלום	שולם בפועל	סה"כ פער
2018	84.05	629.58	52,916	79,377	26,461
2019	84.05	218.82	18,391	27,919	9,528
2020	84.81	1,512.29	128,257	192,385	64,128
2021	84.81	383.59	32,532	48,798	16,266

*כולל מע"מ

2.4 על אף שבמקרה זה משמשת המועצה כגורם מתווך בלבד ועל אף שנקבע בפסיקה כי מס היטל ההטמנה חל על מפעילי אתרי ההטמנה והם הקובעים את אופן גבייתו מהלקוחות⁸, ראוי לשיטת הביקורת כי המועצה תפעל בנושא זה בדרך של הידברות מול הקיבוץ, על מנת להביא לכך שהישובים שבשטחה ישלמו היטל הטמנה על פי התעריפים המתאימים.

התייחסות מנהלת אגף תברואה ואיכות הסביבה לנושא זה: כל הפסולת המפונה על ידי המועצה לאתר דיה היא פסולת מעורבת ועבורה משלמת המועצה היטל הטמנה על פי תעריפי המשרד להגנת הסביבה; המנגנון בנוגע להטמנה על ידי הישובים באופן פרטי פועל כך שהמועצה גובה מהישובים את התשלום ומעבירה אותו במלואו לאתר ההטמנה; אגף תברואה ואיכות הסביבה לא היה מודע לכך שמוטל תעריף היטל הטמנה גבוה מהמקובל עבור פסולת יבשה ואנו מברכים על הבאת הנושא לתשומת לבנו; אנו נבקש הסברים לכך מהקיבוץ ונפעל ככל יכולתנו, בדרך של הידברות, על מנת להסדיר את הנושא.

⁷ על פי דרישות התשלום המועברות על ידי הקיבוץ.

⁸ בג"צ 10611/08- עיריית מעלה אדומים נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

3. השינוי שחל בשנת 2020

3.1 כאמור, בהתאם לסיכום בין המועצה לבין הקיבוץ, לא שילמה המועצה עבור דמי כניסה לאתר החל משנת 1999 ובמהלך השנים נרשמו מספר ניסיונות מצד הקיבוץ להביא לשינוי תנאי זה ולגבות מהמועצה תשלום כלשהו. בשנת 2020 התגברו משמעותית דרישות הקיבוץ, עד כדי איום בסגירת האתר והשמעת טענות בנוגע להפסדים כספיים כבדים. ובמה דברים אמורים?

3.2 המשרד להגנת הסביבה הוא הגורם הרגולטורי המפקח על עבודת אתרי הטמנת הפסולת והמעניק רישיונות להפעלתם. בין היתר, קובע המשרד גם את כמויות הפסולת המותרות בהטמנה בכל אתר. אתר דיה הוגבל על ידי המשרד להגנת הסביבה בכמות שלא תעלה על 75 טון פסולת ליום. על פי נתוני אגף תברואה ואיכות הסביבה, המועצה מפנה בממוצע כ-34 טון פסולת ביום לאתר, כמחצית מהכמות המותרת, ללא עלות. בירור שערכה הביקורת מול גורמים במשרד להגנת הסביבה וגורמים כלכליים אחרים, העלה כי עלות תפעול אתר הטמנה בתנאים אלה היא עלות גירעונית בהכרח.

3.3 אם כן, נשאלת השאלה כיצד המשיך הקיבוץ בהפעלת האתר משך כל השנים, מבלי שגבה בפועל תשלום כלשהו עבור דמי כניסה מהמועצה; בדיקת הביקורת מול גורמים רלוונטיים בקיבוץ העלתה כי הקיבוץ, לאורך שנים ארוכות, לא עמד בהנחיות הרגולציה והטמין באתר כמות אשפה העולה עד כדי למעלה מפי 2 מהכמות המותרת (בהערכה זהירה⁹: למעלה מ-170 טון ביום). כך, התאפשר לקיבוץ להמשיך את הפעלת האתר מבלי לגבות מהמועצה תשלום. למעשה, המועצה "נהנתה" מהפרות החוק שביצע הקיבוץ.

הביקורת מבהירה כי האחראיות להפרות הנחיות הרגולציה מוטלת כולה על כתפי הקיבוץ, הוא מפעיל האתר, בעל הרישיון להפעלתו והגורם הישיר הכפוף להוראות הדין בכל הנוגע לנעשה בשטח האתר. אין למועצה או לבעלי התפקידים בה אחראיות להפרות המוזכרות.

3.4 ביקורת שביצע המשרד להגנת הסביבה באתר בשנת 2020 העלתה מספר רב של ליקויים בהפעלת האתר, בהם חריגה מכמות האשפה היומית המותרת בהטמנה¹⁰. בעקבות ביקורת זו, הידק המשרד להגנת הסביבה את הפיקוח על האתר ודרש שלא תוטמן באתר כמות פסולת העולה על 75 טון ליום; המשמעות המיידית הייתה אי כדאיות כלכלית בהפעלת האתר. לכן, בחודש אוגוסט 2020 פנה הקיבוץ למועצה בדרישה לתשלום דמי כניסה בסך 70 ₪ לטון אשפה, תוך איום בסגירת האתר. בהמשך, תוך התערבות המועצה, ניתן לקיבוץ היתר לקליטת עד 110 טון אשפה ליום. בהתאם, הופחת הסכום אותו דרש הקיבוץ עבור טון אשפה ל-40 ₪.

⁹ ההערכה מבוססת על דיווחי הקיבוץ למשרד להגנת הסביבה.

¹⁰ נספח ה

4. אי קיום מכרז

4.1 סעיף 89 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) קובע: "לא תתקשר מועצה בחוזה להעברת מקרקעין או טובין או לביצוע עבודה, אלא על פי הוראות התוספת השנייה". בתוספת השנייה לצו, "הוראות בדבר מכרזים וקבלת הצעות", נקבעו הכללים לביצוע המכרז ולניהולו וכן נקבעו התנאים לפטור ממכרז ולקיום מכרז שאינו פומבי (זוטא).

4.2 ההסדרים שנקבעו בפסיקה מאזנים בין הצורך לפעול ביעילות ובאפקטיביות, ובכלל זה הצורך להשיג את התוצאה המיטבית בביצוע עבודות ובאספקת שירותים לרווחת התושבים, הן מבחינת מחיר והן מבחינת איכות הביצוע, ובין החובה להקצות את משאבי הרשות המקומית בשוויוניות.

4.3 מבחינה ציבורית, דיני המכרזים אמורים להגשים את עקרון השוויון באמצעות מתן הזדמנות שווה לכלל המציעים, בכוח ובפועל. מבחינה כלכלית מבטאים דיני המכרזים את השאיפה לנהוג בכספי הציבור באופן יעיל וחסכוני, תוך השגת מירב היתרונות למזמין המכרז.

4.4 על הרשות המקומית חלה חובה לנהל את התקשרויותיה באופן שיש בו מתן סיכוי שווה ויחס זהה והוגן לכל מועמד מתאים, והדרך המרכזית לשמירה על עיקרון זה היא עריכת מכרז פומבי על מנת לקבוע את זהותו של נותן השירות שעמו תתקשר הרשות. עיקרון זה צריך להיות נר לרגלי הרשות, גם מקום שבו המחוקק אינו מחייבה במכרז פורמאלי. אפילו פטור מחובת מכרז, אין בו כדי לפטור את הרשות מחובת הנאמנות כלפי הציבור שהיא משרתת ושאת זכויותיו, שהופקדו בנאמנות בידיה, היא מחלקת.

4.5 סכומי ההתקשרות לפטור ממכרז ולמכרז זוטא מתעדכנים על פי המדד ומפורסמים באתר משרד הפנים¹¹; בעדכון האחרון שפורסם בחודש ספטמבר 2021 נקבע לגבי מועצה אזורית המונה עד 20,000 תושבים, כי ניתן להתקשר בחוזה על פי מכרז זוטא אם ערכו עולה על 71,800 ₪, אך אינו עולה על 358,800 ₪. כל התקשרות בסכום העולה על 358,800 ₪ מחייבת מכרז פומבי. ממצאי הביקורת העלו כי המועצה לא קיימה מכרז בטרם ההחלטה על המשך ההתקשרות עם הקיבוץ בתנאי התשלום החדשים, המחייבים מכרז פומבי. עם זאת, העובדה שהקיבוץ הוא מפעיל האתר ללא מכרז (וללא הסכם התקשרות) עוד משנת 1999, מקימה שאלה משפטית בנוגע לאופן המשך ההתקשרות. עוד עלה, כי המועצה לא פנתה בזמן אמת לקבלת חוות דעת משפטית מהיועץ המשפטי של הרשות. לכן, פנתה הביקורת לקבלת חוות דעת היועץ המשפטי של המועצה, שקבע כי התקשרות המועצה עם הקיבוץ בהיקף של כחצי מיליון שקלים בשנה- טעונה מכרז.

4.6 הביקורת ממליצה לפעול על פי חוות דעתו של היועץ המשפטי ולהסדיר את ההתקשרות באופן שאינו חורג מדיני המכרזים. לאור העובדה שהאתר הוא בבעלות

¹¹ <https://www.gov.il/he/departments/guides/connections>

המועצה ולצורך שמירה על כלל האינטרסים של המועצה (ראה פרקים 7 ו-8 לדו"ח זה), ממליצה הביקורת שהמכרז יתייחס להפעלת אתר דיה עצמו ולא לשירותי הטמנת פסולת באופן כללי.

מהתייחסות הנהלת המועצה לפרק זה, עולה כי המכרז הפומבי שיפורסם ינוהל על פי דיני המכרזים וייתייחס להפעלת אתר דיה. הביקורת מברכת על קבלת המלצתה בנושא זה.

5. בחינת והצגת חלופות וקביעת סכום התקצוב

5.1 קביעת אומדן במכרז הוא הערכה של מכלול העלויות הצפויות על בסיס המפרטים הטכניים, כתבי הכמויות ויתר דרישות המכרז, והיא נחשבת לאחת החובות המהותיות של מפרסם המכרז. על מנת להבטיח את עיקרון השוויון, יש לקבוע אמת מידה אחידה להערכת ההצעות שיוגשו, אשר תשמש גם כלי עזר בבחירת ההצעה הזוכה. לקביעת אומדן מספר מטרות, ובהן ההבטחה שההצעות הוגשו בתום לב, מניעת יתרון בלתי הוגן לטובת מציעים בעלי יכולת כלכלית רבה והבטחת סבירותן של ההצעות המוגשות.

5.2 לאור העובדה שלא התקיים מכרז, הרי שממילא לא בוצע הליך קביעת אומדן מסודר. עם זאת, אגף תברואה ואיכות הסביבה הציג לראש המועצה ולגזברית המועצה הערכה על בסיס כמויות הפסולת המפונה לאתר על ידי המועצה, כ-850 טונות פסולת לחודש (כ-10,000 טון בשנה).

5.3 להלן כמויות הפסולת הכוללת (בטונות) שפינתה המועצה לאתר דיה בשנים האחרונות¹²:

שנה	2018	2019	2020	2021
כמות	9,583	9,779	9,429	10,079

5.4 בנוסף, הוצגה על ידי אגף תברואה ואיכות הסביבה חלופה לפינוי לאתר ההטמנה הקרוב הבא- אתר "דודאים". לפי הנתונים שהוצגו, עלות דמי כניסה עבור טון פסולת לאתר זה היא 193 ₪ כולל מע"מ; כאשר נוסף על עלות גבוהה זו, קיים גם קושי תפעולי בשינוע למרחק רב יותר, עמידה בפקקים בכניסה לאתר וכדומה.

5.5 כאמור, בהיעדר קיומו של מכרז ממילא לא נקבע אומדן, ולכן בחנה הביקורת האם התקיים דיון כלשהו בחלופות שעמדו לרשות המועצה. מהנתונים שהוצגו בפני הביקורת עולה כי בוצעה הערכה ראויה של החלופה הריאלית לפינוי לאתר הטמנה חלופי, כולל חישובי כמויות ועלויות. הערכות אלו התבררו כמהימנות, שעה שהמועצה אכן פינתה לאתר דיה כמות ממוצעת של 833 טונות פסולת לחודש בשנת 2021. מתוך 470,000 השקלים שהוקצו בפועל, נוצלו הלכה למעשה כ-463,000 ₪.

¹² על פי כמויות לחישוב תשלום היטל הטמנה.

5.6 עם זאת, לא עלה בידי הביקורת לאתר הערכות מסודרות בנוגע לחלופות נוספות, כדוגמת הפעלת האתר ישירות על ידי המועצה או על ידי גורם אחר שאיננו הקיבוץ. לשיטת הביקורת, היה ראוי שגם חלופה זו תיבחן ויוצגו לגביה כלל ההערכות הכלכליות והתפעוליות, כמו גם ההשלכות העתידיות בנוגע לאחריות המועצה לשיקום האתר ואינטרסים נוספים של המועצה. יתכן כי בחינת חלופה זו באופן מסודר, תוך שקילת שיקולים רוחביים אחרים (ראה פרקים 7 ו-8 לדו"ח זה), הייתה מובילה לקבלת החלטה אחרת. מכל מקום, הביקורת המליצה לבחון חלופה לפיה יופעל האתר ישירות על ידי המועצה, תוך הבאה בחשבון של כלל הנתונים הרלוונטיים.

5.7 **בהתייחסות הנהלת המועצה לנושא זה הובהר כי במהלך דיוני הנהלת המועצה עלו חלופות נוספות, כגון הפעלה עצמאית על ידי המועצה או הפעלה על ידי גורם אחר. נבחנו אפשרויות המימוש של החלופות הנוספות- הן מבחינה משפטית, הן מבחינת יכולות הביצוע והן מבחינת המשמעות הכלכלית. הנהלת המועצה הגיעה למסקנה שהחלופות הנוספות לא רק שאין בהן לתרום לפתרון הבעיה, הן עלולות אף להחריף אותה.**

5.8 הנה כי כן, הרי שנבחנו חלופות נוספות, תוך הבאתם בחשבון של כלל ההיבטים הרלוונטיים, ועל כך מברכת הביקורת. ואולם, מקריאת הפרוטוקולים של ישיבות מליאת המועצה שעסקו בתחילת תשלום דמי הכניסה לקיבוץ, לא נמצא כי כלל החלופות שנבחנו הוצגו בפני חברי המליאה בבואם לקבל החלטה. למעשה, שבה והוצגה חלופת הפינוי לאתר דודאים כחלופה המעשית היחידה לתשלום דמי כניסה לקיבוץ. יתכן כי לו היו מוצגות כלל החלופות שנבחנו, הייתה מתקבלת החלטה אחרת; יתכן גם שהייתה מתקבלת אותה ההחלטה שהתקבלה, אך תוך בחינת כלל ההיבטים וההשלכות וודאי תוך נוחות דעתם של כלל חברי המליאה.

את הנעשה, בהקשר זה, אין להשיב. לכן, **תמליץ הביקורת מכאן ולהבא לשקף לחברי המליאה את כלל השיקולים, ההיבטים והחלופות שנבחנו** בנוגע לנושא פלוני על מנת שתהיה בידם היכולת לקבל החלטות מושכלות המבוססות על כלל ההערכות הרלוונטיות.

6.1 מושגים רלוונטיים:

ארנונה - מס שהמועצה מטילה על המחזיקים בנכסים בתחומה. המס נקבע לפי אופי השימוש בנכסים, שטחם ומיקומם. כללי הארנונה מעוגנים הן בחקיקה הראשית, כלומר פקודת העיריות (נוסח חדש) וצווי המועצות המקומיות, והן בחקיקת משנה - תקנות וצווים שהותקנו בידי שרי הפנים והאוצר, וכן צווי ארנונה שהמועצה האזורית אשכול מעדכנת מדי שנה.

חיוב רטרואקטיבי - צו הארנונה מקים את החבות, אולם היה והתבררו עובדות שלא היו ידועות למועצה טרם החיוב, או מתן פטור, כגון שטח הנכס, סיווג הנכס, מחזיק הנכס וכדומה, יש ביכולתן של עובדות אלה להקים למועצה זכות לביצוע חיוב רטרואקטיבי. בתי המשפט קבעו מבחנים לבחינת חוקיות ביצוע חיוב רטרואקטיבי, לרבות:

- מידת האשם של המחזיק בנכס - אשם תורם.
- סבירות החיוב הרטרואקטיבי.
- איזון בין אינטרס הפרט ואינטרס הציבור לקיום הוראות החוק, מניעת אפליה ודאגה לרווחת המועצה.
- טענות הסתמכות.
- סופיות החיוב.
- יציבות משפטית, מידת הצדק וההגינות.
- אמון הציבור.
- יעילות ונחיצות.
- התנהלות הצדדים.

6.2 כאמור, בהתאם לסיכום בין המועצה לבין הקיבוץ משנת 1999, לא חויב הקיבוץ בתשלום ארנונה בגין השימוש העסקי באתר. שינוי תנאי ההתקשרות וההחלטה על תשלום דמי כניסה לאתר החל משנת 2021 מקימים גם הם שאלה משפטית בנוגע לחובת המועצה לגבות דמי ארנונה, או לחילופין לקבוע פטור בהליך מסודר. בחוות דעתו, התייחס היועץ המשפטי של המועצה גם לכך וקבע כי לא קיימת סיבה שלא לחייב את מפעילי האתר בתשלום ארנונה. עוד הוסיף כי הנחה את המועצה לחייב את האתר בארנונה החל משנת 2022, ללא חיוב רטרואקטיבי. לאור חוות דעתו זו, הנחה ראש המועצה את גזברית המועצה לחייב את האתר בארנונה החל משנת 2022.

6.3 לעניין חיוב רטרואקטיבי, תציין הביקורת כי הנחת היסוד בפסיקה היא שחיוב רטרואקטיבי אינו תקף מלכתחילה. כדי להצדיק את החיוב על הרשות להציג נימוקים משכנעים מדוע יש לה את הזכות לעשות כן, ותישאל השאלה האם החלטת הרשות היא סבירה והאם הנישום צריך לשאת בחיוב כזה משום שהוא גרם לו ובאיזו מידה. כלומר, האם היה לנישום "אשם תורם" להיווצרות החיוב המתוקן. במצב בו הרשות ידעה או יכולה הייתה לדעת על השטח החייב בארנונה בזמן אמת אבל לא טרחה לחייב אותו בזמן, אזי לא קמה לה עילה לחיוב רטרואקטיבי. אין חולק כי במקרה דנן ידעה המועצה על האתר ועל שטחו, אך בחרה שלא לחייבו בארנונה. במצב עניינים זה, לא קמה למועצה עילת חיוב באופן רטרואקטיבי.

6.4 לכן, הביקורת מקבלת את עמדת היועץ המשפטי וממליצה לפעול על פי הנחיותיו.

על פי התייחסות הנהלת המועצה, וכפי המצוין מעלה, החל משנת 2022 יחויב מפעיל האתר בתשלום ארנונה.

אתר דיה- היבטים נוספים

7. טיפול בפסולת חקלאית

7.1 אחד האתגרים הסביבתיים עמו מתמודדת המועצה זה שנים רבות¹³, הוא נושא הטיפול בפסולת החקלאית. משיחות שקיימה הביקורת עם חקלאים מיישובי המועצה ומקריאת פרוטוקולים של דיוני הוועדה לאיכות הסביבה, עולה כי מדובר במטרד תברואתי עצום הפוגע באיכות החיים של כלל תושבי המועצה. בסיוורים שערך המבקר בשטחי המועצה, בליווי אחראי צמיחה דמוגרפית ומנהל מחלקת איכות הסביבה של המועצה, לא ניתן היה להתעלם מכמויות הפסולת החקלאית הפזורה ברחבי האזור כולו ובאתרי סילוק הפסולת הפיראטיים שצצו בחלק מן הישובים. זאת, מבלי שקיים מענה מתאים לטיפול בתופעה זו, עד להקמת מערך לטיפול בפסולת החקלאית באחריות אשכול רשויות נגב מערבי ובשיתוף מלא של המועצה. מערך כזה הוקם בשנת 2021 והוא עוסק ביצירת תשתיות לפעילות, אולם טרם החל איסוף הפסולת החקלאית בפועל;

7.2 עם זאת, המערך החדש עוסק בטיפול בפסולת החקלאית בשוטף (מכאן ולהבא) ונותרה בעינה בעיית הטיפול בערמות הפסולת הישנה, הפזורות ברחבי המועצה, כשברקע הדברים גם הליכים הננקטים נגד ישובים וחקלאים במועצה מצד המשרד להגנת הסביבה¹⁴. זאת כאשר לא קיימת לישובים ולחקלאים חלופה כלכלית ריאלית לפינוי הפסולת החקלאית ותוך שהקיבוץ מסרב לקלוט פסולת כזו באתר דיה, בטענה למחסור במקום ולחוסר יכולת טיפול בפסולת בהיעדר ציוד מתאים¹⁵.

7.3 לאור האמור, הוחלט על הקמת צוות בראשות סגן ראש המועצה ובריכוז מנהל מחלקת החקלאות (להלן: "הצוות"), שתפקידו לגבש תכנית עבודה סדורה לפינוי ערמות הפסולת הישנה. לצורך הטיפול בנושא, בתקציב המועצה לשנת 2022 אישרה המליאה תקצוב בסך 2,000,000 ₪¹⁶ (1,000,000 ₪ מתוכם הוא סכום מותנה במענקי משרד הפנים). עוד הוחלט כי סכום זה יהווה שליש מהעלויות, כך שעל כל סכום שתוציא המועצה בעבור פינוי הפסולת, ישלמו הישובים/ החקלאים סכום כפול. החלטה זו התקבלה במליאת המועצה מבלי שניתנה הסכמה רשמית כלשהי מצד הישובים/ החקלאים, אך ניתן להניח כי תהיה היענות למתווה זה מצדם אם יזכו לפינוי הפסולת באופן ראוי ובעלות כלכלית סבירה. מבלי שנבדקה פעילות הפיקוח המבוצעת מצד המועצה, ממליצה הביקורת להדק את הפיקוח על מפרי החוק בהקשר זה, כך שיווצר תמריץ נוסף לשיתוף פעולה מצדם עם המתווה שאושר על ידי מליאת המועצה.

7.4 אם כן, פינוי ערמות הפסולת החקלאית בשטחי המועצה הוא אינטרס מובהק של המועצה ועל הצוות שהוקם מוטלת האחריות למימוש אינטרס זה באופן היעיל ביותר.

¹³ ראה דו"ח מבקר המועצה לשנת 2017.

¹⁴ נספח וי- דוגמאות לנקיטת הליכים מצד המשרד להגנת הסביבה.

¹⁵ נספח זי- מייל מתאריך 22.11.2021- תשובת מרכז המשק בקיבוץ לנציגת המשרד להגנת הסביבה.

¹⁶ סעיף "ניקוי ישובים" בתקציב המועצה לשנת 2022.

לאחר בחינת החלופות הריאליות, סבורה הביקורת כי על מנת לקדם את פינוי הפסולת החקלאית על הצוות לפעול ככל יכולתו על מנת שתתאפשר הטמנת הפסולת באתר דיה, עד אשר תהינה חלופות פינוי אחרות מלבד פינוי לאתר דודאים שהוא יקר ומסורבל (ראה פרק 5 לדו"ח זה). פינוי הפסולת לאתר דיה, יאפשר את השימוש היעיל ביותר בכספים שהקצתה המועצה לפרויקט. ויובהר, אין מניעה או איסור מבחינת המשרד להגנת הסביבה בכל הקשור להטמנת פסולת חקלאית באתר דיה, כפי העולה ממכתבו של מנהל מחוז דרום במשרד אל סגן ראש המועצה¹⁷.

7.5 בנוסף, מבדיקת הדיווחים החודשיים לשנת 2021 שמעביר הקיבוץ למשרד להגנת הסביבה בנוגע לכמויות הפסולת המוטמנת באתר דיה¹⁸, עולה כי רוב הפסולת המוטמנת באתר כלל לא מגיעה מהמועצה או מיישוביה. לצורך ההמחשה: על פי דיווחי הקיבוץ למשרד להגנת הסביבה, סך כל הפסולת שהוטמנה באתר בשנת 2021 הסתכמה ב-37,578 טון, מתוכם רק 10,079 טון פסולת שהועברו להטמנה על ידי המועצה; לשם השוואה, חברת "סלעית בע"מ" העבירה בשנת 2021 לאתר דיה 7,252 טון פסולת. כל זאת על אף שההיתר לקלוט באתר עד 110 טון פסולת ליום הותנה מפורשות בכך שבאתר "תוטמן אך ורק פסולת מתחומי המועצה ולא מכל מקום אחר"¹⁹. על המועצה לאכוף תנאי זה מול הקיבוץ. **הביקורת מעירה כי המצב הקיים לפיו אתר הטמנה שהוא בשטח המועצה ובבעלותה, אך לא מהווה פתרון עבור בעיותיה הדחופות ביותר, הוא מצב אשר יש לתת עליו את הדעת.**

7.6 זאת ועוד, בחודש אוגוסט 2021 נאסר על ידי המשרד להגנת הסביבה, בכתב ובמפורש²⁰, לקלוט פסולת בניין באתר דיה. מדיווחי האתר²¹ עולה כי בין החודשים ינואר עד אוגוסט 2021 הוטמנו באתר מדי חודש בין 8,000 לכ-10,000 טונות של פסולת בניין. הפסקת הטמנת פסולת הבניין, מפנה מקום במסגרת כמויות ההטמנה המותרות לפסולת מסוגים אחרים.

7.7 סיכומם של דברים- פינוי הפסולת החקלאית הישנה הוא אינטרס מובהק של המועצה ושל תושביה. מבין החלופות הקיימות, פינוי פסולת זו לאתר דיה היא החלופה היעילה ביותר, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה תפעולית. על הצוות לפעול לשם כך, תוך שימת לב לכך שהקיבוץ, כמפעיל האתר הנוכחי, הוא גורם עצמאי ואין ביכולתה של המועצה לכפות עליו קליטת פסולת כזו או אחרת.

7.8 לכן, וכל עוד אין חלופה אחרת בנמצא, ממליצה הביקורת לפעול מול הקיבוץ בהידברות ולהגיע להבנות בנוגע למכסות תקופתיות של פסולת חקלאית שניתן יהיה להטמין באתר. כמו כן, על הצוות למצוא את הדרכים לביצוע טיפול מקדים (מיון, גריסה

¹⁷ נספח ח'

¹⁸ נספח ט'

¹⁹ נספח י'

²⁰ נספח י"א

²¹ נספח ט"

וכו') בפסולת, על מנת שניתן יהיה להטמינו באתר לשביעות רצון הקיבוץ ומבלי שהטמנתו תחרוג ממגבלות הנפח הסטנדרטי.

7.9 פתרון נוסף לסוגיה זו, יתכן ומגיע דווקא מאתר דיה עצמו: במכתב מחודש יוני 2020 מבהיר מנהל מחוז דרום במשרד להגנת הסביבה²², כי חל איסור הטמנת פסולת בתא הטמנה שנחפר ללא ידיעת המשרד. עוד הוא מציינ כי על מנת להביא את התא החדש לכדי שימוש, יש לפעול לקבלת היתר בניה וכן להניח את התשתיות המתאימות להטמנת פסולת (איטום, איסוף, ניקוז וטיפול בתשטיפים). כלומר, קיים בנמצא שטח פוטנציאלי נוסף לקיבולת פסולת.

7.10 בדיון בוועדת המעקב לאתר דיה שנערך בחודש דצמבר 2021²³, שבו נציגות המשרד להגנת הסביבה על עמדתו של מנהל המחוז בנוגע לאיסור הטמנה בתא החדש, אולם ציינו: "לא ניתן לאפשר הטמנה בבור שנחפר ללא היתר להטמנה ... נושא זה נדון גם בישיבות קודמות של ועדת המעקב, אך לא התקבלה בקשה רשמית בנושא". עוד יצוין, כי בירור שערכה הביקורת מול המשרד להגנת הסביבה העלה כי התא החדש נחפר בשטח שהוא בתוך תחומי "הקו הכחול" ומאושר לשמש כאתר הטמנה בתמ"א 16²⁴. עינינו הרואות כי קיימת אפשרות מעשית לביצוע הטמנה בתא החדש, הגם שנחפר ללא אישור.

7.11 לצורך גיבוש המלצות מעשיות, פנתה הביקורת גם לבחינת עלויות הנחת התשתיות הנדרשות להפעלת התא החדש: בירור מול פרויקטור איכות הסביבה בחברה הכלכלית העלה כי עלות התכנון תסתכם בכ-100,000 ₪ ועלות ההקמה תסתכם בכ-1,000,000 ₪ נוספים (סכומים רלוונטיים לתשתיות המתאימות לקליטת פסולת מעורבת). אלו סכומים נכבדים, אולם זניחים ביחס לתועלת שניתן יהיה להפיק מהפעלת התא החדש וקליטת ערמות הפסולת החקלאית (מעורבת) הפזורות ברחבי המועצה. כמו כן, הפעלת התא החדש תעניק למועצה זמן יקר נוסף עד לסגירתו הסופית של אתר דיה הקיים.

7.12 הביקורת ממליצה לבחון את האפשרות הכלכלית בהתייחס לקוטר התא ונפח ההטמנה האפשרי בו; ככל שמדובר במודל כלכלי רווחי, יש לצאת למכרז להפעלת תא ההטמנה החדש, או לכלול את הפעלתו במכרז להפעלת אתר דיה (ראה פרק 4 לדו"ח זה). בהערת אגב, תציין הביקורת כי במכרז להפעלת אתר הטמנת הפסולת "אשלים"²⁵ שפורסם על ידי מועצה אזורית רמת נגב בתאריך 17.03.2021, נקבע כי: על מפעיל האתר לשלם למועצה סכום חודשי עבור דמי השימוש באתר (כולל ארנונה); המפעיל מתחייב לקלוט את כל פסולת המועצה (מכל סוג מותר בהטמנה) בעדיפות ראשונה, ללא קליטת פסולת ממקור חיצוני אלא לאחר שהובטחה קליטת כל פסולת המועצה; המועצה תשלם למפעיל 15 ₪ (לפני מע"מ) עבור כל טון של פסולת.

²² נספח י"ב

²³ נספח י"ג

²⁴ תכנית מתאר ארצית לסילוק אשפה- אושרה בממשלה בשנת 1989.

²⁵ מכרז מספר 106/2021- פורסם באתר המועצה האזורית רמת נגב.

התייחסות סגן ראש המועצה לנושא זה: נושא הפסולת בכלל המרחב והפסולת החקלאית בפרט הוא בגדר אסון סביבתי ובריאותי שמשפיע לרעה על אפשרויות הפיתוח העסקי, התיירותי, הקהילתי והדמוגרפי של האזור. מדובר בהזנחה של שנים ארוכות ששותפים לה המדינה, המועצה, הישובים והחקלאים. ההנחיות האגרוטכניות והנחיות דרכי הגידול על ידי גורמי המקצוע במשרד החקלאות לא נתנו את הדעת על תוצרי הפסולת ולא פעלו מספיק ליצירת מחקרים ופעולות, על מנת להפוך את הפסולת למשאב ולהשתמש בכלכלה מעגלית (פעולות שנעשות היום במסגרת הפעלת המערך החדש, מתוך רצון לייצר סל רחב של פתרונות ברי קיימא). בתוך כך, המשרד להגנת הסביבה, הוא הגורם המרכזי שמתקצב את הקמת המערך לטיפול בפסולת החקלאית, לא מקצה משאבים משמעותיים ופתרונות ברי קיימא בשטחים עצמם לטיפול במערומי הפסולת החקלאית הישנה בשטחים החקלאיים ובאתרי הפינוי הקיימים- למשל, הפיכת הררי הזבל למצפורי נוף ועל ידי כך לשקם את המרחב. המדינה, באמצעות "קרן הניקיון" שנהנתה מכספי היטל הטמנה שהתקבלו מאתר דיה לאורך השנים, מן הצדק שתממן בצורה משמעותית את ניקיון השטחים ושיקום המרחב ותאפשר פיתוח תיירות כפרית, סניטציה לגידולים, שמירה על בעלי החיים וערכי הטבע, ומעל הכל על בריאותם ואיכות חייהם של התושבים.

המועצה לא הקפידה לפקח שהאתר מקבל רק פסולת משטחי המועצה ולשמור את המשאב היקר של נפח הטמנה, שכידוע נמצא בחסר אדיר בארץ, ולוודא שמתבצעת קליטה והטמנה של פסולת חקלאית מעורבת באתר דיה מכלל החקלאים במרחב בצורה שוטפת ונגישה ליישובים ולחקלאים. הדבר נכון גם לגבי ימים בהם הייתה מגבלת הטמנה וודאי בימים בהם לא היו מגבלות ואף לאחר שהופסקה הטמנת פסולת בניין שהיוותה כ-50% מהפסולת המוטמנת באתר. המועצה והמשרד להגנת הסביבה לא וידאו שלמפעיל יש את האמצעים לקלוט פסולת זו לפי דרישות מיון וניפוי, המצריכות משאבים נוספים על מנת להיות יעילים ולעמוד בהנחיות המשרד.

אני מקבל את עמדת הביקורת, לפיה חלק מהפתרון נמצא באתר דיה עצמו ויש לעצור כל קליטה של פסולת שהיא לא מתחומי המועצה על מנת לשמור על כלל המכסות והנפח, הן בבור הישן והן בבור החדש לטובת הפסולת המעורבת הביתית והחקלאית של תושבי אשכול. במהלך השנה האחרונה אנו עוסקים בנושא בצורה אינטנסיבית בכלל ההיבטים הנוגעים לנושא הקמת מערך אזורי לטיפול בפסולת חקלאית בדגש על פתרונות קצה ואפשרויות מחזור; הוקמו צוותי עבודה מועצתיים, אושר תקציב ראשוני לתחילת ניקיון בשיתוף הישובים, החל טיפול בחוקי העזר ומתן סמכויות לפקחי המועצה, קביעת מדיניות ושגרות אכיפה, שותפות לכתובת חוק עזר אזורי לפסולת חקלאית ועוד. הרבה מן הפעולות שנעשו טרם באו לידי ביטוי בשטח ונמצאות בשלבים מקדימים. על הצוות הראשוני מוטלת החובה לוודא שזה קורה, הן בפתרונות והן באכיפה ובקרה. נדרש פה איחוד כוחות- זהו אינטרס משותף של כלל הגורמים.

8. סוגיית שיקום הקרקע

8.1 אתרי הטמנת פסולת מקבלים אליהם חומרי בניין, פסולת מוצקה, פסולת תעשייתית, פסולת מחומרים מסוכנים ועוד. אחת מן ההשלכות באתרים אלו היא זיהום סביבתי אשר נגרם מזיהום קרקע ומי תהום, זיהום אוויר ופליטת גזים רעילים, פגיעה בחי ובצומח ועוד. אתרי פסולת ישנים אשר אינם עומדים יותר בתקנים המחמירים של המשרד להגנת הסביבה עוברים הסבה מחדש. תהליך זה דורש טיפול בקרקעות מזוהמות אשר כולל בתוכו שיטות שונות לדיגום קרקע, עריכת סקר קרקע, בדיקה וסריקה של גזים, קידוחים לעומק האדמה ואף להגיע למצב סופי שבו ניתן לערוך טיפול ביולוגי (או אחר) אשר יכשיר את האדמה לשימוש חוזר. תהליכים אלו, עד לשיקום הקרקע באופן סופי, אורכים מספר שנים וכרוכים בעלויות כספיות משמעותיות.

8.2 אתר דיה, כאמור, יגיע לשיא קיבולתו על פי מדיניות המשרד להגנת הסביבה תוך פרק זמן הנראה לעין, ולאחר מכן יש לבצע הליך שיקום של הקרקע. סוגיית האחריות לשיקום הקרקע בתום תקופת הפעילות מצויה במחלוקת בין המועצה לבין הקיבוץ, כאשר כל צד טוען לאחריותו של הצד השני. העלות המשוערת של כלל הליך השיקום היא 11,500,000 ש"ח²⁶.

8.3 המחלוקת בנוגע לאחריות לשיקום הקרקע קשורה באופן ישיר להליך הקמת המתקן החדש לטיפול בפסולת; בהוראות תכנית ההקמה למתקן החדש²⁷, שאושרה על ידי מנהל התכנון, נקבעו ההוראות הבאות:

- "תנאי לתחילת ההטמנה בתא הטמנה 1 יהיה קבלת אישור המשרד להגנת הסביבה לכך שהופסקה קליטת פסולת בתא שטח 1 והגשת תכנית לשיקום כולל של תחום האתר הישן".
- "תנאי למתן היתר בניה למתקן הקומפוסטציה יהיה הפסקת קליטת פסולת בתא ההטמנה הפעיל ושיקומו בהתאם לתכנית שיקום המאושרת על ידי המשרד להגנת הסביבה".
- "תנאי למתן היתר בניה למשטח הטיפול בגזם יהיה הפסקת קליטת פסולת בתא ההטמנה הפעיל ושיקומו בהתאם לתכנית שיקום המאושרת על ידי המשרד להגנת הסביבה".

8.4 כלומר, ככל שלא יתבצע הליך שיקום הקרקע באתר הישן, לא ניתן יהיה להתקדם בהקמת המתקן החדש. לכן, סבורה הביקורת כי יש לפתור את המחלוקת סביב האחריות לשיקום האתר בהקדם האפשרי ועוד טרם תחילת עבודות הבניה של המתקן החדש.

²⁶ על פי הערכת יועץ החברה הכלכלית המלווה את פרויקט הקמת המתקן החדש.

²⁷ נספח י"ד

8.5 בדיקה שבוצעה על ידי הביקורת מול נציגים מוסמכים מהמשרד להגנת הסביבה העלתה כי למועצה טענות כבדות משקל בהקשר זה וכי האחריות לשיקום הקרקע מוטלת בדרך כלל על מפעיל אתר ההטמנה, הקיבוץ במקרה זה. עם זאת, היה ויסרב הקיבוץ לשאת באחריות לשיקום הקרקע, יחבל הדבר בשאיפותיה של המועצה להביא להשלמת בניית המתקן החדש, שהוא אינטרס סביבתי וכלכלי מובהק של המועצה. ויובהר, לעמדת הקיבוץ אין הוא הגורם הנושא באחריות לשיקום הקרקע באתר.

8.6 המלצת הביקורת להסדרת מחלוקת זו שזורה כחוט השני בהמלצות לכריתת הסכס התקשרות מסודר מול הקיבוץ והסדרת הפעילות באתר בהליך מכרזי. לעמדת הביקורת, ראוי שהסכס ההתקשרות והמכרז ישקפו גם את פתרון המחלוקת בנוגע לאחריות על שיקום הקרקע.

התייחסות הנהלת המועצה לנושא זה: נושא שיקום הקרקע נמצא בדיונים עם הגורמים הנוגעים לאתר ובהם המשרד להגנת הסביבה, המועצה ומפעיל האתר. בהתייחס להקמת פרויקט דיה להפקת אנרגיה, נבחנים היבטי השיקום ובהם תכנית שיקום תואמת לשימושים העתידיים, עלויות השיקום בהתאמה לתכניות השיקום וחלוקת האחריות על השיקום.

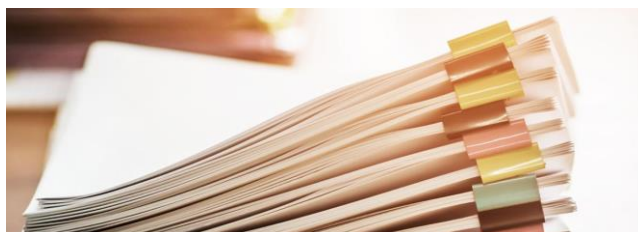
סיכום הממצאים וההמלצות

- המועצה לא קיימה מכרז כדין, עת שונו תנאי ההתקשרות בינה לבין הקיבוץ והוחלט על תשלום דמי כניסה בסכום המחייב מכרז פומבי. **המלצה: לפעול על פי הנחיית יועמ"ש המועצה ולהסדיר ההתקשרות במכרז להפעלת אתר דיה.**
- המועצה לא גבתה מיסי ארנונה מהקיבוץ בגין השימוש העסקי באתר, לאור ההבנות שהושגו בשנת 1999. גם לאחר תחילת תשלום דמי הכניסה לקיבוץ, לא החלה גביה. **המלצה: לפעול על פי הנחיית יועמ"ש המועצה ולהתחיל בגביית ארנונה, ללא חיוב רטרואקטיבי.**
- עד היום טרם נחתם הסכם התקשרות בין המועצה לבין הקיבוץ בנוגע להפעלת האתר על ידי הקיבוץ. המלצת מבקר המועצה משנת 2017 בעניין זה טרם יושמה. **המלצה: ספציפית לעניין זה- יש לחתור לכריתת הסכם התקשרות בליווי יועמ"ש המועצה, שיסדיר את כל תנאי ההתקשרות בין המועצה לבין הקיבוץ. מומלץ גם שההסכם יעסוק בפתרון המחלוקות העתידיות הידועות. בראיה רחבה- יש לכרות הסכם התקשרות במסגרת המכרז להפעלת האתר.**
- המועצה לא פנתה לקבלת חוות דעת משפטית, עת שונו תנאי ההסכם בינה לבין הקיבוץ. **המלצה: להקפיד על קבלת חוות דעת משפטית, כל מקום שמתעוררת אי בהירות.**
- לאור העובדה שלא התקיים מכרז, ממילא לא בוצעה הערכת אומדן. עם זאת, לא הוצגו כלל החלופות שנבחנו בפני חברי מליאת המועצה. **המלצה: ככלל ובטרום קבלת החלטות, ראוי לבחון לעומק את כלל החלופות, תוך התבססות על נתונים מדויקים ומהימנים. יש להציג בפני המליאה את כלל הנתונים, החלופות האפשריות וההשלכות הרחבות של כל אחת מהן.**
- הקיבוץ גובה היטל הטמנה מהישובים (בשימוש פרטי) עבור פסולת יבשה, לפי תעריף ההיטל של פסולת מעורבת, היקר יותר. המועצה משמשת כ"צינור" בלבד במקרה זה. **המלצה: ראוי שלרווחת תושביה תפעל המועצה להסדרת נושא זה, על אף שלא מדובר בהוצאה כספית של המועצה.**
- אין פתרון ריאלי לטיפול בערמות הפסולת החקלאית ואתרי הסילוק הפיראטיים. הוקם צוות להתמודדות עם התופעה, שתפקידו לבנות תכנית פעולה. **המלצה: פינוי פסולת זו לאתר דיה היא החלופה הריאלית היעילה ביותר. על הצוות לחתור להסכמות מול הקיבוץ לפינוי הפסולת לאתר דיה, כמו גם ליצירת תשתית מתאימה להפעלת תא הטמנה שנחפר ללא אישור.**
- קיימת מחלוקת בין המועצה לבין הקיבוץ בנוגע לאחריות לשיקום הקרקע לכשתופסק הפעילות באתר דיה. שיקום האתר הוא תנאי להתקדמות הקמת המתקן החדש. **המלצה: לחתור לפתרון המחלוקת ולהשגת הסכמות בנושא זה בהקדם ובאמצעות הסכם, עוד טרם תחילת פעילות הקמת המתקן החדש.**

נספחים

נספח א

סיכום דיון מתאריך 10.02.1999

147

גין לטובת ע"מ

ק י ב ו ן צ א ל י מ

דאר נע חלוצה, מיקוד: 85520
טל: 07-9989211; פקס: 07-9989222

10/2/99

זרחל - אלביץ
אילן - רפכין חלוצה

לכבוד
אברהם (מנצ'ר) דבורי
ראש המועצה
מ.א. אשכול
ח.נ.

הנידון: הפעלת מטמנת "דיח" ע"י צאלים

בהמשך לשיבתנו ביום 7.2.99 ולאחר בדיקת מספר נקודות שהועלו במהלך הפגישה, להלן סיכום הדברים מבחינת קיבוץ צאלים:

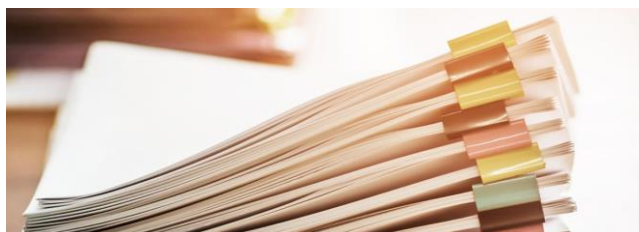
1. קיבוץ צאלים יקח על עצמו האחריות לתפעול המטמנה, זאת החל מ- 1.3.99, בכפוף להשלמת הנושאים המפורטים בהמשך.
2. הסכמת קיבוץ צאלים מתבססת על חוזים שנתיים עם גופים חיצוניים למועצה לגבי הטמנת אשפה ביתית בנפח של לפחות 40 טון ליום, ב- 35 ש"ח לטון, וכן בסיכום עם הגופים במועצה לחיוב פסולת גושית ב- 100 ש"ח למשאית (עפ"י גדל). המו"מ וההסכמים, לפחות בשלב זה, יבוצעו ע"י המועצה (נהלי החיוב והגביה יסוכמו בשלב מאוחר יותר).
סה"כ הכנסות צפויות מגורמים אלו: 530,000 ש"ח.
הטמנת האשפה הביתית ממשאיות דחס של המועצה: ללא חיוב.
3. קיבוץ צאלים, כמפעיל האתר, יבצע את כל הוראות משרד איכות הסביבה ויהיה אחראי כלפיו, תוך הסתייעות בליווי והדרכה של נמרוד חלמיש. תפעול האתר כולל, פרט לטיפול באשפה היומית, גם אחזקה שוטפת, שמירה, שילוט והכוונה, בדיקות שונות עפ"י ההנחיות וטיפול בבורות ההטמנה.
4. המועצה תסייע לקיבוץ צאלים בהפעלת האתר בנושאים הבאים (עפ"י סיכום הישיבה מיום 7.2.99):
 - השלמת התשלומים לחפירת הבור הראשון (מותנה בקבלת המימון המתוכנן).
 - תיקון הגדר של האתר (הקטע שנגנב).
 - תיקון או החלפת בוטקית השומר (שנשרפה).
 - השלמת יסוד וכיסוי ערמות פסולת גושית "ישנות" (המשך עבודת שופל המועצה לתקופה מסוימת).

הנושאים הנ"ל הינם ברובם השלמה ותיקון של הפרויקטים השונים שבוצע בהצלחה בחדשים האחרונים ע"י המועצה.
כאמור בסעיף 2 למעלה, סגירת "החוזים החיצוניים" מהווה עבור קיבוץ צאלים סיוע ניכר בקבלת ההחלטה והמחויבות לאחריות לתפעול הפרויקט.
5. כפי שנמסר מספר פעמים, קיבוץ צאלים רואה את עצמו מחויב לתפעול המטמנה על הצד הטוב ביותר, מתוך אחריות לאיכות הסביבה. יחד עם זאת, אנו מבקשים לשמור לעצמנו את הזכות "להחזיר" למועצה את הזכינות לתפעול המטמנה בתם שנה ראשונה להפעלה, זאת במקרה ויסתבר שלקיבוץ צאלים נגרמים הפסדים משמעותיים כתוצאה מאי התממשות תחזית ההכנסות.
6. עם קבלת הסכמתכם ואישורכם לאמור לעיל, נוכל לאשר קבלת האחריות לתפעול החל מ- 1.3.99, על כל הכרוך בכך, ועל הצד הטוב ביותר מבחינתנו.

בברכה,
בעז קרצ'מר
מרכז משק

העתק: הנהלה פעילה, כאן

נספח ב

תחשיב תפעול אתר דיה משנת 2009

תחשיב תפעול אתר דיה:

תחשיב זה מתבסס על נתונים שהתקבלו ממועצה אזורית אשכול¹, קיבוץ צאלים² - התחשיב המוצג להלן כוללני ונותן תמונה כללית בלבד.

בכד

אתר לפינוי פסולת דיה יושב בתחום המועצה האזורית אשכול, מפעילי האתר הינם קיבוץ צאלים. כיום באתר נכנסת פסולת משלושה סוגים: פסולת ביתית, גושית, וחקלאית במשקל 75 טון ליום. האתר יושב על כ-350 דונם (ע"פ נתוני מפעיל האתר בסיוור שנערך במקום). תשלום כניסה לטון ממוצע לאתר הינו 35 ₪.

מועצה אזורית אשכול אינה משלמת דמי כניסה לאתר מאחר ואתר הפסולת אינו משלם ארנונה בגין השימוש בשטח.

ע"פ נתוני המועצה התשלום הנחסך למועצה בגין הארנונה הינו 47.7 ₪ לדונם כאשר האתר רשום על 195 דונם. ניתן לראות בלוח הבא את התחשיב. הכסף הנחסך מהמועצה בגין אי תשלום ארנונה.

שנת האתר (דונם)	העלות ארונית לחיוב תשלום למועצה ע"פ שטח במועצה	תשלום ארונית יחיד	תשלום ארונית ש"ח	הטמנת פסולת באתר דיה בתשלום דמי כניסה 30 ₪ לטון	הפרש דמי כניסה אל תוך תשלום ארונית 30 (₪)	הטמנת פסולת באתר דיה בתשלום דמי כניסה 24 ₪ לטון	הפרש דמי כניסה אל תוך תשלום ארונית 24 (₪)
שלב א' 195	₪ 47.7	₪ 9,302	₪ 111,618	₪ 141,480	₪ 29,862	₪ 113,184	₪ 1,566
שלב ב' 350	₪ 47.7	₪ 16,695	₪ 200,340	₪ 141,480	₪ -58,860	₪ 113,184	₪ -87,156

ע"פ הלוח לעיל ניתן לראות כי במחיר ההטמנה הנוכחי (24 ₪/טון) וע"פ 195 דונם (שלב א') אין הפסד למועצה בגין אי תשלום ארנונה של האתר. אולם אם המחיר דמי הכניסה יעלה ל-30 ₪ לטון תרוויח המועצה כ-30 אלף ₪ בשנה מאי חיוב הארנונה של האתר ומצד שני אי חיוב דמי כניסה מצד האתר.

לעומת זאת בחישוב 350 דונם (שלב ב'), אי תשלום ארנונה מצד המפעילים יסבו הפסד למועצה בסך 60 אלף ₪ בדמי כניסה של 30 ש" (כפי שהמפעילים רוצים לגבות) ואילו במצב בו ימשיכו לגבות 24 ₪ לטון תפסיד המועצה כ-85 אלף ₪.

באם אתר דייה יוסב לתחנת מעבר למיון והפרדה של פסולת, דמי הכניסה לאתר יגדלו משמעותית. אין בידינו הנתונים לקבוע מחיר כניסה, אך על סמך ניסיון העבר דמי כניסה ינועו בין

¹ נתוני איסוף הפסולת ברשות כפי שהתקבלו ממחלקת תברואה.
² מצורף דף תחשיב עלות אתר דייה.

120 ל-170 ש"ח לטון פסולת מופרדת. ושכך הדבר כניסה לתחנת המיון תעלה כ- 850 אלף ש"ח בשנת 2013 ע"פ מחיר כניסה של כ- 150 ש"ח לטון. לפיכך באם הכניסה למפעל המיחזור תהיה לא בתשלום הרי שהמועצה תחסוך כ- 600 אלף ש"ח בשנה בהנחה וישתמשו בכל השטח של אתר ההטמנה (350 דונם).

* סידור מעין זה כלומר שהקיבוץ לא ישלם ארנונה ויקבל את הפסולת של אשכול בחינם במערך שני זרמים לא ראלי מאחר ויגרום למפעיל האתר הפסדים גדולים. במידה והרשות החליטה כי יוקם באתר מפעל מיון ומיחזור נדרשת בחינה כלכלית מפורטת מאוד בעבור הרשות לבחינה של התועלות הכלכליות של כל מודל עבודה.

ע"פ תחשיב מפעיל האתר עלות תפעול ליום עומדת על כ- 6310 ש"ח

מחיר אתר	500
שקילה	285
שופל	2500
הוצאות תפעול שונות	475
סה"כ עלות תפעול שוטפת	3760
כלליות	1450
פחת/החזר הון	1100
סה"כ עלות כוללת	6310

יש להוסיף רווח קבלני (כ-15%),

ע"פ ניתוח מפעילי האתר יש צורך להטמין כ-250 טון ביום בכדי לכסות את עלויות האתר ולהציג רווח קבלני.

ישנו צורך באיסוף נתונים נוסף על עלות הקמת מפעל מיחזור והתחשיב הכלכלי המפרט מהם יגזרו דמי הכניסה המשוערים לאתר.

קיבוץ צאלים
אלום בן ארבעת חקלאית 664

28/11/2009

נקודת איזון אתר דייה

1. **רקע:**
מגבלת הכמות הימית עמיי רישיון העסק באתר דייה הינה 75 טון/יום. המגבלה הינה כמות ימיות מרבית עבור אגריקולציה של כל סוגי המסולות המותרות ברישיון החפלה. כמי שניתן לראות להלן למבלי להיכנס לאיקולים של היצוג וביקוש, לא ניתן להמשיך אתר ולעמוד בתוקלה ובסטנדרטים של המשרד להגנת הסביבה במגבלת כמות ימיות של 75 טון.
2. **מרוט נקי האיזון:**
להלן תמצור ימיי של ערויות ומפוזר אתר דייה. התנתים מבוססים על מסוצע המוצרי של השנים 2005 – 2009 וכן כוללים ביצוע צינור וסקרים הדו"ח השנתי הנדרש מבדי לעמוד בתנאי רישיון העסק (לא ביצע בעבר).

שנים	סגוף
500	פנרל אתר
285	שקילה
2,500	שופל
475	הוצאות ולפעול שונות
3,760	סה"כ עלות הפעול שוטפת
1,450	כלרית
1,100	פחת ו החזר הון
6,310	סה"כ עלות כוללת

- * הוצאות המשות שונות – רכב, מנועים להטת עילא ודלי לביטוי, תחוקה, נקיונות ואצלות.
- * כלונות – הוצאות תחילת, מוסון, סקרים שנתיים לא ביצע בעבר, איקום אתר מוד.

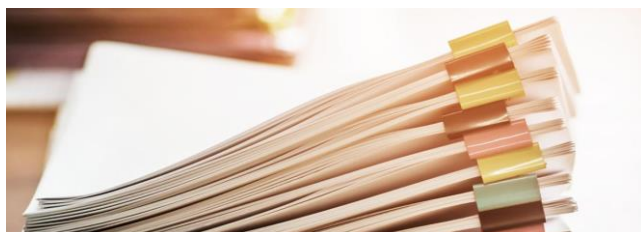
מחיר ההסמנה הממוצע הסוכחי באתר דייה הינה 24 ש"ח/טון, להלן חישוב נקי האיזון רמות שונות של מוצרי המסנה:

מזב סכחי	עלות הסמנה ממוצעת (ש"ח/טון)	נק' איזון (טון/יום)
מלופה א'	24	263
מלופה ב'	30	210
מלופה ב'	35	180

בתנאי שפולה את מחיר ההסמנה הממוצע ל- 30 ש"ח/טון, נקי האיזון (נרוח 0) הינה 210 טון ליום. החישוב באמור ולמרי בידתו ואינו כולל הוצאות חד-פעמיות, הוצאות ניסבות הנרונות באחרים אחרים ורווח סבלני לניימאלי – (15%). בשורה המתחת, על מנת לקיים אתר הסמנה בדיה לאורך זמן ובהתאם לדרישות המשרד לאיכות הסביבה, יש להגדיל את המסנה הימית ל- 250 טון/יום.

קיבוץ צאלים בן ארבעת חקלאית 664 אל 08-9999999 פקס 08-9999999

נספח ג

תכתובות ודיונים בנושא תשלום דמי כניסה

סיכום פגישה בנושא אתר דיה

מיום 23/5/06

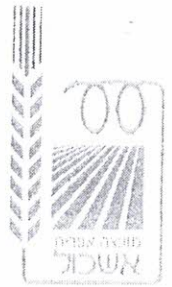
נוכחים:

מייקל, יגואן - קיבוץ צאלים.
אלי, אליעזר, אורי - מועצה.

1. הוסבר לאנשי צאלים שהכמות הכוללת ברשיון הוא 75 טון יבש ורטוב ביחד, זאת לאחר שיחה עם אריק בר שדה.
2. אליעזר אברהם פנה בבקשה לרישיון לפסולת יבשה.
3. תתקיים פגישה עם השר לאיכות הסביבה, כדי לנסות להגדיל את הכמות.
4. במידה ולא יהיה פיתרון אחר, המועצה תצטרך לשלם עבור הטמנה בדיה. עלות משוערת כ-20 ש"ח לטון אשפה ביתית. עלות שנתית כ-120,000 ש"ח.
5. הנושא יבחן לאחר הישיבה עם השר.
6. המועצה מזכירה לצאלים שיש לפעול בדיוק לפי התנאים ברשיון העסק.

בכ"ח
אורי נעמתי
ראש המועצה.

תפוצה: לנוכחים.

אבשלום
אחוד
אורים
באר
גבולות
דסל
חולית
יבול
ישן
יתד
כיסונים
כרם שלום
מבטחים
מגן
נדים
נדי יצחק
נדי שח
סופה
ט"ח הבטוח
ט"ח השלושה
עליטון
צריגן
צאלים
צחוד
דעים
שדה ניצן
שודי אברהם
חלמי אליהו
חלמי יוסף

24.8.08

לכבוד
מ"א אשכוללידי
חיים ילין- ראש המועצה
אלי אהרון-סגן ראש המועצה
אברהם אליעזר-מנהל מח' תברואההנדון : מטמנת דיה מ-2009 ואילך: אופציות לתפעול.

שלום רב

במהלך סוף שנת 2007 והמשך בשנת 2008 חלה ירידה משמעותית בהכנסות מטמנת דיה ובעקבותיה "צניחה" של רווחיות התפעול.

עם כניסת התקנות החדשות בנוגע לשקילה ובהמשך גל התייקרויות של תשומות האנרגיה ולאחרון היטל הטמנה מוגדל על אשפה יבשה, נוצר מצב שבו קיבוץ צאלים מתקשה להפעיל את אתר דיה באיזון כספי, ובוודאי שלא להחזיר ההשקעות שנעשו במקום.

במסגרת ההרשאה הנוכחית של מש' הגנת הסביבה להטמנה של 75 טון בלבד ליום אין אפשרות לכסות הוצאות התפעול השוטפות של מפעיל שופל ועובד בקליטה ושקילת המשאיות- זאת כאשר 35 טון ליום של אשפה ביתית של המועצה מוטמנות ללא תמורה ולו לכיסוי העלות. כמו כן אנו עדים לחוסר רצון של חברות הובלה לשנע אשפה ביתית לאתר דיה עקב הפרש המרחק לעומת דודאים ועלית הוצאות ההובלה. כמו כן הישובים שולחים פחות אשפה יבשה עקב הגדלת היטל הטמנה לדומה להיטל של אשפה הרטובה.

לאור המצב, אנו פונים למועצה בבקשה לשקול ולבחור אחת מהאופציות הבאות:

- (1) להתיר את צאלים מזיכיון הפעלה של אתר דיה החל משנת 2009, ולהעבירו לזכיון אחר. במקרה כזה יהיה צורך להחזיר לצאלים את ההשקעות שנעשו בשנת 2007 של חפירת בור הטמנה האחרונה באתר (ואשר עדיין לא נעשה בו שימוש) והכנסת משקל מאזני גשר וציווד. סה"כ ערך השקעה אשר תעמוד לרשות הזכיון החדש, ואשר נבקש את החזרתה - 1.1 מ' ש.
- (2) לחילופין: המועצה תשלם על הטמנת פסולת ביתית לפי מחיר מופחת משל מחיר הטמנה בדודאים. עלות של 25 ש"ח (לפני היטל ומע"מ) על כל טון אשפה מוטמנת. סה"כ אומדן חודשי היא 700 טון אשפה ביתית. עלות שנתית למועצה (לפני היטל) 210,000 ש"ח.

נודה לכם על העלאת הנושא לבדיקה וקביעת פגישה דחופה.
לרשותכם בכל מידע שיידרש.

קיבוץ צאלים

בברכה,
מייקל סוסגרד

28 אוגוסט 2008

יום חמישי כ"ז אב תשס"ח

לכבוד: מייקל סוסגרד

מרכז משק

קיבוץ צאלים

הנדון: מטמנת דיה + הטמנה פיראטית

מכתבך מיום 24/8/08

בתשובה למכתביך שבנדון הריני להשיבך כדלקמן:

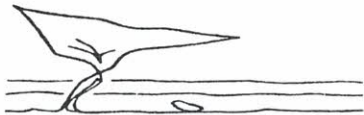
1. הטמנה פיראטית בישובים המצוינים במכתבך שבנדון תיבדק ע"י אברהם אליעזר (תברואה) יחד עם מר רג'ואן לאיתור ההטמנות ולטיפול בהם.
2. לעניין אתר "דיה":
 - א. לסעיף 1 במכתבך – אשמח מאוד באם תעביר אלי הסכם או התחייבות מועצה מהעבר למתן פיצוי עבור השקעה שבוצעה ע"י הקיבוץ באתר במקרה של העברת הזיכיון.
 - ב. לסעיף 2 במכתבך – הפטור של המועצה מתשלום עבור ההטמנה הינו בבסיס ההסכם המקורי וע"כ אין לשנותו ובודאי לא בסכום שהוזכר במכתבך.
 3. מעולם לא היתה המועצה שותפה לרווחים בהפעלת האתר ועכ' אינה רואה עצמה שותפה למימון הפעלתו.
 4. לאור האמור – ההחלטה נתונה בידכם לגבי ההמשך.

בברכה,

אלי אהרון
סגן ראש המועצה

העתקים: חיים ילין – ראש המועצה
אברהם אליעזר - תברואה

אבשלום
אוהד
אורים
בארי
בני נצרים
גבולות
דקל
חולית
יבול
ישע
יתד
כיסופים
כרם שלום
חבטחים
מגן
נווה
נירים
ניר יצחק
ניר עוז
סופה
עין הבשור
עין השלושה
עמיעוז
פריגן
צאלים
צוחר
רעים
שדה ניצן
די אברהם
נלמי אליהו
נלמי יוסף

קיבוץ צעלים

16/6/2009

לכבוד,
חיים ילין, ראש המועצה האזורית אשכול

שלום רב,

הנידון: הפסקה זמנית בתפעול אתר דיה

בעקבות ביקור והמלצות של המשרד לאיכות הסביבה ובהמשך למייל שנשלח בנידון. קיבוץ צאלים לא יכול להמשיך ולהפעיל את אתר דיה, תחת המגבלה של 75 טון ליום – מפסידים כסף. לפיכך, החלטתי להפסיק באופן זמני את הפעלת האתר עד להסדרת המחלוקות והמגבלות. החל מיום ה- 17/6/2009 קיבוץ צאלים יסגור את שערי האתר עד להסדרת הנושא מול הרשויות והמועצה.

שוחחתי בטלפון עם אלי אהרון שהביע נכונות לפתוח ולהפעיל זמנית את האתר ע"י המועצה. אין לי התנגדות שהמועצה תפעיל את האתר באופן זמני עד שיימצא פתרון קבע כל עוד המועצה לוקחת אחריות מלאה (אשר מגובה במכתב רשמי למשרד לאיכות הסביבה) לתפעול וניהול זמני של האתר על כל המשתמע מכך - קיבוץ צאלים מסיר כל אחריות עד שיוסדר העניין.

אני חוזר ומדגיש כי אין במכתב זה, הצהרה, כוונה או אישור לכך שקיבוץ צאלים מוותר על הזכות (ורישיון) להפעלת האתר אלא רק הפסקה זמנית.

אני סבור כי ביחד נוכל לצאת מה"פלונטר" שנקלענו אליו ולהסדיר את הנושא אחת ולתמיד. אבקש לזמן דיון בהקדם. אין לי כל כוונה לריב ולהתקוטט עם המועצה, להערכתני שני הצדדים מעוניינים להגיע לפתרון ברוח טובה.

בברכה,
עודד זבולון
מרכז משק צאלים

מאת:
נשלח:
אל:
עותרת:
נושא:
חשיבות:

עודד זבולון | meshke_ze@zeelim.co.il
יום שלישי 16 יוני 2009 10:11
חיים ילון; אלי אהרון
בעז קרצ'מר; מתי בבלי מגן; אילנה ברמלס
אתר דיה

גבוהה

שלום לכולם,

היום נערך ביקור פתע של המשרד לאיכות הסביבה (שרון פלוטניצקי) באתר דיה.
עפ"י התרשמותנו, המשרד עומד להוציא צו סגירה לאתר וזאת בעיקר עקב החריגה בנמיוות.
חשוב לציין כי נרשמו עוד ליקויים, אולם מדובר בליקויים קטנים שאף פעם לא טופלו.

למעשה מעבר לדרישה בע"פ של שרון לסגור את האתר, אני ממתין לדוח הכתוב ואפעל בהתאם.
סביר להניח כי בימים הקרובים נקבל את הדוח והאתר ייסגר.

כפי שציינו בעבר לא ניתן להפעיל אתר הטמנה המוגבל ל- 75 טון ליום.

עלויות התפעול השוטף גבוהות הרבה מההכנסה הממוצעת בגין ההטמנה.

יתרה מכך, המועצה לבדה, מטמינה כ- 20 – 30 טון ביום ללא תשלום – כך שהתפעול עפ"י רישיון האתר בלתי אפשרי!!!

אבקשכם להיערך בהתאם
בברכה,

עודד

מאת:
 נשלח:
 אל:
 עותק:
 נושא:

עודד זבולון [meshek_ze@zeelim.co.il]
 יום רביעי 17 יוני 2009 10:48
 חיים ילין; אלי אהרון; אליעזר אברהם
 בעז קרצ'מר; 'מתי בבלי'
 תפעול אתר דיה

שלום לכולם,

ראשית לאחר ברור (אישי שלי מול שרון פלוטינצקי), נראה כי המידע שנמסר לי לא היה מדויק. לאור זאת, אין כרגע הוראה מפורשת מן הרשויות לסגור את האתר. לפיכך סוכם אם אלי אהרון כי צאלים תמשיך בשלב זה להפעיל את האתר עד לברור פרטים עם המשרד לאיכות הסביבה. במקביל תתקיים בימים הקרובים פגישה בין נציגי צאלים והמועצה ליישור הקווים ולגיבוש מתווה עבודה להמשך – לא ניתן להמשיך את הקיים תחת המגבלות של המשרד לאיכות הסביבה!

ברצוני להתנצל על אופן ההתנהלות שלי כמרכז משק צאלים אשר התבסס על מידע שגוי.

בברכה,
 עודד

לכבוד
חיים ילין
ראש המועצה
ח. נ.,

הנדון: השתתפות המועצה בתשלום עבור הטמנת אשפה באתר "דיה"

בהמשך לפגישתך עם עודד זבולון ושיחתך עימי, נפגשתי עם עודד וכן ערכת תחשיבים עצמאיים.

להלן פירוט התחשיבים והאופציות:

1. תפעול עצמאי של אתר "דיה"

עלות תפעול שופל לחצי יום עבודה 1,500 ₪ X 26 יום - סה"כ לחודש 39,000 ₪
חפירת בור 20 ₪ לטון - המועצה מפנה כ-700 טון לחודש - סה"כ לחודש 14,000 ₪

סה"כ עלות חודשית ללא עלויות החזקת שומר תחזוקה (ניקיון סביבתי, משקל, גידור וכד') - סה"כ לחודש 53,000 ₪

2. סגירת האתר ופינוי האשפה לדודאים

מחיר הטמנה לטון 40 ₪ להערכתך (יתכן ובשיחה עם ראש מועצת בני שמעון נשיג מחיר מעט יותר נמוך).

- סה"כ לחודש 28,000 ₪ = 40 X 700

- סה"כ לחודש 14,000 ₪ = 20 X 700

סה"כ 42,000 ₪

3. המשך תפעול אתר "דיה" ע"י קיבוץ צאלים

הקיבוץ מבקש שהמועצה תשלם 30 ₪ לטון - - סה"כ לחודש 21,000 ₪

ובתנאים הבאים:

- א. הגדלת התשלום של הישובים בגין קליטת הפסולת שלהם.
- ב. תשלום ישיר לקיבוץ בלי מעבר דרך תקציב המועצה (אתר דיה משתמשים).
- ג. הפעלת לחץ להגדיל כמות הפסולת הנקלטת.

להחלטתך.

ב ב ר כ ה ,
 אברהם אליעזר
 מ. מחי איכות הסביבה,
 רישוי עסקים, פיקוח ווטרינריה

10/2/2011

שימוע לפרטים - אור פ"ג -

נוכחיות - עורכת פרטים - נכנסת לשימוע
ח"כ אור פ"ג - אור פ"ג - ח"כ קובל
אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג
אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג

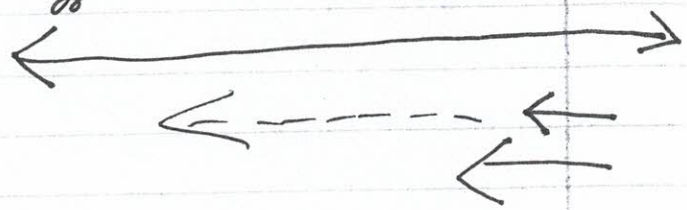
→ שימוע לפרטים - אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג
שימוע לפרטים - אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג

- אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג

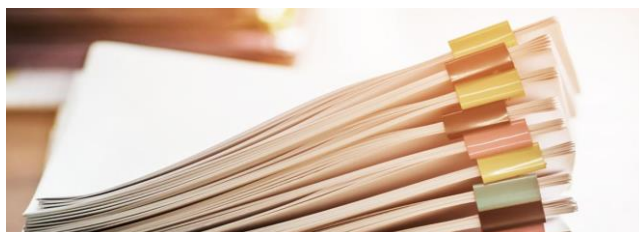
אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג
75 - אור פ"ג - אור פ"ג
130 - אור פ"ג - אור פ"ג

- אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג
אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג

- אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג
אור פ"ג - אור פ"ג - אור פ"ג

נספח ד

סעיפים רלוונטיים מתקציב המועצה לשנת 2021

הצעת תקציב 2021 מול תקציב מילואים א' 2020
לאישור הנהלה ב 09.12.20 ומליאה ב 21.12.20

פרקים	תקציב א' מילואים		הצעת תקציב		הגדלה / הקטנה		הצעת תקציב		הגדלה / הקטנה		הצעת תקציב		הגדלה / הקטנה	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
1														
2	30,906	36,000			5,094									
3	1,300	1,300			0									
4	10,500	10,500			0									
5	1,471	0			-1,471									
6	328	0			-328									
7	26,263	26,263			0									
8	10,770	10,707			-63									
9	1,400	1,400			0									
10	1,000	1,000			0									
11	17	17			0									
12	1,276	1,276			0									
13	1,720	1,720			0									
14	4,268	4,268			0									
15	91,219	94,451			3,232									
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
26														
27														
28														
29														
30														
31														
32														
33														
34														
35														
36														
37														
38														
39														
40														
41														
42														
43														
44														
45														
46														

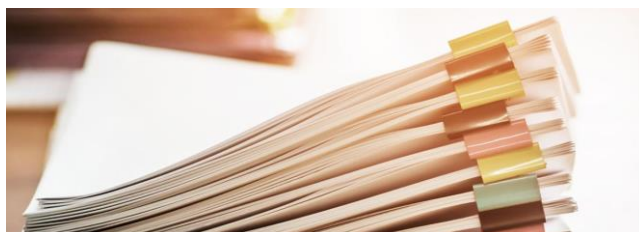
הצעת תקציב 2021 מול תקציב ראשוני 2021

לאישור הנהלה ב 01.11.21 ומליאה ב 08.11.21

פרקים	שנת 2021		שנת 2021		שנת 2021		שנת 2021		שנת 2021		שנת 2021		תקציב ראשוני	תקציב ראשוני
	הגדלה / הקטנה	מילואים א'	תקציב ראשוני	הגדלה / הקטנה	מילואים א'	תקציב ראשוני	הגדלה / הקטנה	מילואים א'	תקציב ראשוני	הגדלה / הקטנה	מילואים א'			
1														
2	0		-36,000										36,000	36,000
3	0		-1,300										1,300	1,300
4	0		-10,500										10,500	10,500
5	143		0										143	0
6	0		0										0	0
7	-239		-25,536										25,536	25,775
8	0		-10,707										10,707	10,707
9	0		-1,045										1,045	1,045
10	0		0										0	0
11	0		-17										17	17
12	0		-1,276										1,276	1,276
13	0		-3,563										3,563	3,563
14	0		-4,268										4,268	4,268
15	-96		-94,355										94,355	94,451
16														
17	30		3,348										2,470	2,440
18	0		435										204	204
19	0		33										33	33
20	0		332										325	325
21	100		4,082										2,008	1,913
22	232		1,533										900	820
23	0		-620										0	0
24	400		3,823										2,450	2,350
25	-50		220										40	40
26	0		10,000										0	0
27	712		23,186										8,357	8,052
28	2		540										440	440
29	-71		2,390										2	2
30	110		2,060										0	0
31	-100		400										1,300	1,300
32	-100		400										0	0
33	0		0										150	150
34	161		567										407	247
35	0		110										0	0
36	0		5										140	148
37	0		0										0	0
38	0		0										0	0
39	0		650										520	203
40	-2		1,058										2,227	2,283
41	0		8,180										1,065	1,065
42													0	0
43	0		511										825	825
44	0		45										175	175
45	0		100										0	0
46	0		125										0	0
47	0		85										825	399
48	0		67										175	197
49	0		125										0	25
50	0		125										0	25

10,0

נספח ה

דו"ח סיור ליקויים מטעם המשרד להגנת הסביבה

22/6
נשאר 501
יג"ח
נשא

24/6

תאריך: א' סיוון, תש"פ
24/05/2020
אתר סביבתי: 78267
סימוכין סיור: 6195

לכבוד

מר משה רג'ואן	מר גדי הפטל	מר גדי ירקוני
מנהל האתר	מרכז משק	ראש המועצה
מטמנת דיה	קיבוץ צאלים	מ.א. אשכול

שלום רב,

הנדון: דוח סיור/ דוח ליקויים במטמנת דיה, צאלים שנערך בתאריך 24/05/2020

בתאריך 24/05/2020 נערך סיור במטמנת דיה ח.פ. 570006551, ב-צאלים להלן "העסק".
מטרת הסיור: פיקוח על פי תוכנית

בסיור השתתפו:

משה רג'ואן - מנהל האתר	משתתפים נוספים:
ד"ר רננה אילן- מנהלת תחום תשתיות	נציגי המשרד:
ורד זיסו כהן- מרכזת תכנון סביבתי	
נועה הולצבלט- מ"מ ראש ענף פסולת מוצקה	

רקע ותיאור כללי:

בתאריך 15.04.2019 התקיים סיור ע"י מרכזת פסולת מוצקה במחוז, סמדר בן ברוך. סיכום הסיור נשלח ליונית פרטוק מרכזת משק צאלים. בתאריך 24.05.2020 התקיימה ועדת מעקב ולאחריה סיור באתר דיה ע"י נציגות המחוז.

המשרד להגנת הסביבה

להלן עיקרי הליקויים שנמצאו בסיור. על העסק להסדיר את הליקויים, בהתאם לדרישות המפורטות בטבלה המצורפת:

ממועד האחרון לתיקון הליקוי	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	ממצא
17/06/2020 <i>(יתן?)</i> <i>אישור אחריות</i>	סביב האתר תוקם גדר קשיחה בגובה של 2 מטר לפחות סביב שטח העסק באופן שימנע פיזור של פסולת מהעסק לסביבה, הכוללת שער כניסה ראשי לרכב ושער ליציאת חירום. הגידור יהיה מסביב לכל שטחו של העסק ומתקני העזר, ובהתאם לאמור בתכנית הסטטוטורית המאושרת של העסק;	חלק משטח האתר אינו מוקף בגדר לפי ההנחיות (ראה תמונה מספר 1)

ממועד האחרון לתיקון הליקוי	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	ממצא
17/06/2020	יש לכסות את שכבת הפסולת בחומר כיסוי בעובי 15 ס"מ לפחות, באופן שימנע מפגעי ריח והעפת פסולת לסביבה. יש להעביר לנציג המשרד תמונות ומסמכים המעידים על תיקון הליקוי.	בשטח הטמנת הפסולת באתר נראתה פסולת גלויה שאינה מכוסה כנדרש (ראה תמונה מספר 2)

*יש אישור אחריות
באישור אחריות*

15/16/2020

*3F, 500
1000*

← אסור

המשרד להגנת הסביבה

התקווה 4 ת.ד. 230 באר שבע 84102 | www.sviva.gov.il | SmadarB@sviva.gov.il

<p>התנאי הנבדק: 2.4. שילוט האתר: יש להתקין שלט במקום בולט לעין בכניסה לעסק, שיהיה תקין וקריא בכל עת ובו יפורט שם בעל העסק, מענו, מספר טלפון שבאמצעותו ניתן להשיגו משך כל שעות היממה, שעות העבודה בעסק ואיסור על הכנסת חומרים ופסולת אסורות, כאמור בסעיף 1.2.6 האסורים לכניסה לעסק. השלט יהיה עמיד לתנאי מזג האוויר השוררים בעסק ובגודל של לפחות 90X120 ס"מ;</p>		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
בכניסה לאתר מונח שלט דהוי ושאינו קריא. (תמונה מסי' 3)	יש להעביר לנציג המשרד תמונות ומסמכים המעידים על תיקון הליקוי.	17/06/2020

<p>התנאי הנבדק: 5.1.11 האתר לא יקלוט פסולת בכמות העולה על 75 טון ליממה.</p>		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
על פי מידע המצוי ברשותנו, אתר דיה קלט בחודשים ינואר ופברואר 2020 פסולת בכמות העולה על 75 טון ליממה.	יש לקלוט כמויות פסולת על פי הנדרש בתנאים. יש להעביר לנציג המשרד מסמכים המעידים על תיקון הליקוי.	17/06/2020

<p>התנאי הנבדק: 5.2.4- יפעיל ציוד מכני כבד לכבישת והידוק הפסולת הנטמנת באתר שיעבור על הפסולת לפחות שלוש פעמים לפני כיסויה.</p>		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
ביום ביקורנו לא נתבצעה עבודה בפועל. בדו"ח סיור של סמדר בן ברוך בתאריך 15.4 צויין כי לא נראו כלי צמ"ה יעודיים להידוק הפסולת וחומר הכיסוי.	יש להפעיל ציוד מכני כבד להידוק הפסולת וחומר הכיסוי. יש להעביר לנציג המשרד תמונות ומסמכים המעידים על תיקון הליקוי.	17/06/2020

התנאי הנבדק: 3.4.1. בעסק תהיה מערכת לאגירה וטיפול תשטיפים: מערכת אגירה, טיפול וסילוק תשטיפים תוקם ותופעל בהתאם לאופן ויעד סילוק התשטיפים המאושר לאתר. המערכת תאפשר אגירה, טיפול וסילוק של כמות תשטיפים הגדולה ב- 25% מהכמות הצפויה להיווצר באתר כתוצאה מגשם על תא.

ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
בשטח אתר דיה אין מערכות לניקוז, איסוף וטיפול בתשטיפים	יש להעביר לנציג המשרד תוך שבועיים תוכנית עבודה, ותוך חודש חוזה התקשרות עם גורם הממונה על הסדרת הליקוי.	17/06/2020 לא ניתן?

התנאי הנבדק: 3.8.5 כל המשאיות נכנסות למתקן שטיפה טרם יציאתן משטח האתר: בשטח האתר יוקם מתקן לשטיפת כלי רכב להובלת פסולת. משטח המתקן יהיו אטומה, ויבנה באופן שתמנע גלישת תשטיפים לסביבה ויכלול מערכת לניקוז מי השטיפה אל מערכת הטיפול בתשטיפים.

ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
בשטח האתר לא קיים מתקן לשטיפת משאיות	יש להעביר לנציג המשרד תמונות ומסמכים המעידים על תיקון הליקוי.	17/06/2020 ?

שאלה - איך הקיטונים

התנאי הנבדק: 3.6 מתקיים באתר איסוף, טיפול וסילוק של ביוגז, על פי דרישת נותן האישור והנחיותיו יתקין בעל העסק את התשתיות המפורטות בתנאי רישיון העסק.

ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
בשטח אתר דיה לא מותקנת מערכת לאיסוף, טיפול וסילוק בביוגז.	יש להתקין מערכת לאיסוף, טיפול וסילוק של הביוגז הנוצר בגוף הפסולת. המערכת תאפשר איסוף הביוגז אל נקודות ריכוז וטיפול בו בכפוף לאישור נותן האישור. יש להעביר לנציג המשרד תוך שבועיים תוכנית עבודה, ותוך חודש חוזה התקשרות עם גורם הממונה על הסדרת הליקוי.	17/06/2020 ?

<p>התנאי הנבדק: 4 פיקוח ובקרה על ביצוע עבודות תשתיות והגשת תכניות "לאחר ביצוע" יש להגיש בגמר של שלב בעבודת תשתית לנותן האישור דוחות בהתאם למפורט בנוהל פיקוח ובקרה בעבודות ביצוע תשתיות באתרי סילוק פסולת העדכני ביותר, המופיע באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה כעדכנונו מעת לעת. התכניות ישמרו בידי בעל העסק, עד 5 שנים לאחר סגירתו של האתר.</p>		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
<p>בשטח האתר נצפה תא הטמנה חפור שנחפר מתחת אל גוף הפסולת והורחב עד קו מיקום המשקל הישן (גדר האתר). בביקורנו, טען מנהל האתר שלא הייתה פסולת בשטח הנחפר.</p> <p>בתא החפור לא נעשו עבודות תשתית למניעת חלחול תשטיפים או איסוף של ביוגז. פעולות אלו של חפירה, נעשו ללא עדכנונו או אישורו של המשרד.</p>	<p>יש להגיש לנציג המשרד את הדוחות כמתבקש בתנאי הנבדק.</p> <p>חייבים להציג את תא הטמנה</p>	17/06/2020

<p>התנאי הנבדק: 5.3.4 - בעל העסק לא יטמין פסולת באופן החורג מגבולות תאי ההטמנה המסומנים בתכניות מאושרות.</p>		
ממצא	דרישה לתיקון הליקוי ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
<p>בשטח האתר נצפה תא הטמנה חפור שנחפר בצמוד ומתחת אל גוף הפסולת בתא מספר 1 והורחב עד קו מיקום המשקל הישן (גדר האתר). לעינינו נראה כי התא החפור חורג מגבולות תא ההטמנה בתוכנית המאושרת</p>	<p>יש להגיש לנציג המשרד את היתר הבניה, ולהציג על גבי התשריט את רוחב ועומק התא במצבו הנוכחי על מנת להוכיח כי לא נעשו חריגות.</p>	17/06/2020

בעל העסק –

1. ידווח על תיקון הליקויים עד המועד האחרון שנקבע בטבלה לגבי כל ליקוי; יש לדווח לעורך הדו"ח בדוא"ל, לכתובת noaho@sviva.gov.il
2. יגיש מסמכים להוכחת תיקון הליקויים, ולעניין רישיון עסק או היתר לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק רישוי עסקים) בצירוף הצהרה על כך¹ לפי סעיף 8(ג)(3)(א), אלא אם כן צוין אחרת בטבלה.

¹מי שמסר פרטים לא נכונים במסמך או בהצהרה לפי סעיף 8(ג)(3) לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968 דינו – מאסר 18 חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור (סעיף 14א לחוק האמור).

17/06/2020

המשרד להגנת הסביבה

התקווה 4 ת.ד. 230 באר שבע 84102 | www.sviva.gov.il | SmadarB@sviva.gov.il

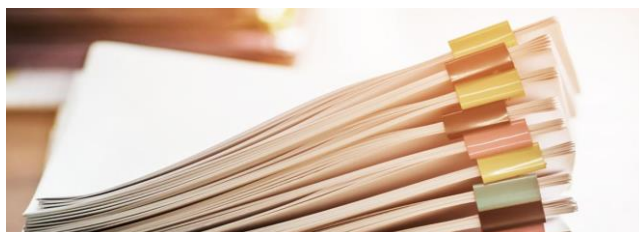

התנאי הנבדק: 3.2 תשתיות, מתקנים והגשת תכניות: לפני כל שינוי באתר וכן לפני הקמת תא חדש במטמנה קיימת, או התקנת תשתיות לתכלית נוספת: א. בעל העסק יגיש לנותן האישור את התוכניות ההנדסיות המפורטות במסמך הנחיות "אתרי סילוק פסולת (מטמנות) – שלבים בהגשת תוכניות" המופיע באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה ומתעדכן מעת לעת. התכנון ייקח בחשבון גם את ההנחיות הכלולות בהמשך פרק זה ("תשתיות ומתקנים"). ב. בעל העסק יתקין בעסק את כל התשתיות והמתקנים המפורטים בפרק זה.

ממצא	דרישה לתיקון ואופן ההוכחה	המועד האחרון לתיקון הליקוי
<p>בשטח האתר נצפה תא הטמנה חפור שנחפר בצמוד ומתחת אל תא מספר 1 והורחב עד קו מיקום המשקל הישן (גדר האתר). בביקורנו, טען מנהל האתר שלא הייתה פסולת בשטח הנחפר.</p> <p>בתא החפור לא נעשו עבודות תשתית למניעת חלחול תשטיפים או איסוף של ביוגז. פעולות אלו של חפירה, נעשו ללא עדכונו או אישורו של המשרד. למיטב ידיעתנו עבודות החפירה נעשו ללא היתר בניה. אם היה מוגש היתר בניה הוא היה צריך להיבדק על ידנו לרבות כלל התשתיות בו, אליו וממנו והערותינו היו צריכות להיות מוטמעות בו (כמובן שחוות הדעת מוגשת לוועדה המקומית).</p> <p>(ראה תמונה מספר 4)</p>	<p>יש להגיש בקשה להיתר בניה ולאחר מכן להכשיר את התא בהתאם להנחיות המשרד.</p> <p>ויקשו ואלו סלסלו רון</p>	17/06/2020

נספח ו

דוגמאות לנקיטת הליכים מצד המשרד להגנת הסביבה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

19 בדצמבר 2021
ט"ו בטבת התשפ"ב
סימוכין: 116/907/21
מס' התראה: 21716616
מס' מפעל: 146232
מס' מפגע: 20867354

- בדואר רשום -

לכבוד
מושב ישע-מושב עובדים להתיישבות
חקלאית שיתופית בע"מ
מושב ישע, 8543000

לכבוד
מר יהודה מדמון
יו"ר הוועד
מושב ישע, 8543000

שלום רב,

**הנדון: אתר סילוק פסולת בלתי חוקי - מושב ישע: זימון להשמיע טענותיכם ; וכן -
התראה לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968 ; התראה לפי חוק למניעת
מפגעים, תשכ"א - 1961 ; התראה לפי חוק אויר נקי, התשס"ח - 2008 ;
התראה לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד - 1984**

1. סימוכין: התראה מיום 3.2.2020 - 116/0099/20
2. זימון לשימוע מיום 4.2.2020 - 118/103/20
3. סיכום שימוע מיום 15.3.2020 - 118/195/20
4. דו"ח רטי"ג מיום 31.5.2020
5. דו"ח רטי"ג מיום 7.7.2020
6. מכתבנו מיום 06.09.20 סימוכין: 118/598/20
7. דוח סיור מיום 25.10.20 סימוכין: 116/0921/20
8. דוח סיור מיום 21.01.21 סימוכין: 116/0084/21
9. דוח רטי"ג מיום 4.7.21 בהתייחס לאירוע שריפה מיום 22.6.21
10. התראה מיום 29.8.21 - 116/721/21
11. מכתבכם מיום 2.9.21
12. מכתבנו מיום 24.10.21 - 116/872/21

רקע:

בסיורים שנערכו בתאריכים 10.10.20, 18.5.20, 26.5.20, 7.7.20, 18.01.21 ו-22.6.21 נמצא כי בתחום השיפוט של המועצה האזורית אשכול (מספר ישות: 500262391) (להלן: "המועצה"), בשטחים החקלאיים של מושב ישע - מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ (מספר ישות: 570014498) (להלן: "המושב"), בשטח פתוח וברשות הרבים, בסמוך לנ.צ. מרכזי 572597:141694, פועל אתר לא חוקי (פיראטי) לסילוק פסולת (להלן: "האתר הבלתי חוקי" ו/או "האתר").

במהלך הסיורים שמועדיהם פורטו לעיל, נמצא כי בשטח האתר הבלתי חוקי מושלכות פסולות מגוונות בכמות גדולה, לרבות: פסולת חקלאית יבשה (כגון: צנרת ונילוניים), פסולת חקלאית אורגנית לרבות גזם ועודפי ירקות, פסולת ביתית, פסולת בנין, פסולת גושית ואריזות חומרי הדברה.

יתרה מכך, בסיורים שנערכו בתאריכים: 18.5.20, 26.5.20, 7.7.20 ו-22.6.21 על ידי נציגת רשות הטבע והגנים, נמצא כי בשטח האתר הבלתי חוקי מתרחשות שריפות רבות, חוזרות ונשנות של פסולת, וכי תפעול האתר הבלתי חוקי מתבצע תוך הפרת הוראות תקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התשי"ן-1990 (להלן: "תקנות למניעת מפגעים").

2/...

BaruchW@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

מדינת ישראל

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

18 בינואר 2022
טז' בשבט תשפ"ב
סימוכין: 100/049/22

לכבוד
מר דודי אלון
סגן ראש המועצה
מועצה אזורית אשכול

שלום רב,

הנדון: דחיית מועד צו לשמירת ניקיון- מושב תלמי אליהו

1. פנייתך שבנדון, ומכתב חברי ועד המושב אשר צורף לה, התקבלו במשרדנו.
 2. לאחר בחינת בקשתך, ולאחר התייעצות עם אנשי המקצוע במחוז, הוחלט לפנים משורת הדין להיעתר לבקשתך.
 3. אשר על כן, מועד פינוי מפגע הפסולת במושב, יחול לא יאוחר מיום 20.03.22.
 4. נא העבירו למשרדנו לא יאוחר מיום 31.1.22 לוחות זמנים לפינוי המפגע, כולל אבני דרך ואמצעים להבטחת הפסקת ההשלכות במקום.
 5. יודגש בזאת כי הפינוי חייב להתבצע לפתרון מורשה על פי כל דין.
- שמחנו לקרוא כי הפסולת האלקטרונית פונתה מהערמה, וכי המושב מתארגן למציאת פתרון מערכת. אנחנו מאמינים שזו הדרך הנכונה.

בהצלחה!

בכבוד רב,
/ ברך בן /
ברוך ובר
מנהל מחוז דרום

העתיקים:

מר גדי ירקוני, ראש מ.א אשכול
מר יצחק בן דוד, סמנכ"ל בכיר לאכיפה, המשרד להגנה"ס, י-ם
מר אלון זסק, סמנכ"ל בכיר תשתיות, המשרד להגנה"ס, י-ם
מר יוסי בר, מנהל משטרה ירוקה
גבי נטע אלול, ראש אגף לטיפול בפסולת, המשרד להגנה"ס, י-ם

BaruchW@sviva.gov.il

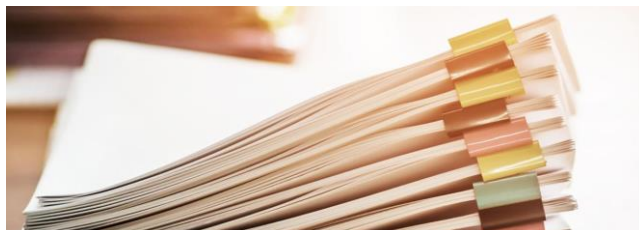

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

נספח ז

מייל מתאריך 22.11.2021

תשובת מרכז המשק בקיבוץ לנציגת המשרד להגנת הסביבה

אודי דנינו

מאת: Baruch Weber <BaruchW@sviva.gov.il> ברוך ובר
נשלח: יום שני 22 נובמבר 2021 21:11
אל: Rnana Ilan רננה אילן; Smadar Ben Baruch סמדר בן ברוך
עותק: (edenu@npa.org.il) ערך אוליאל רטג שריפות; Shlomit Corem דודי אלון; שלומית כורם
נושא: הנדון: דרישה להפסקת קליטה של פסולת בניין להטמנה באתר דיה RE: RE:

שלום,

מעדכן גם את דודי אלון.

לאור נתונים אלו, דומני שההמלצה כלפי החקלאים היא למיין, למחזר ולגרוס את האשפה לפי סוגיה ורק אז להפנות להטמנה אם בדיה או בדודאים.

ברוך ובר

From: Smadar Ben Baruch <SmadarB@sviva.gov.il> סמדר בן ברוך
Sent: Monday, November 22, 2021 7:45 PM
To: Baruch Weber <BaruchW@sviva.gov.il> ברוך ובר; Rnana Ilan <Rnanal@sviva.gov.il> רננה אילן
Subject: הנדון: דרישה להפסקת קליטה של פסולת בניין להטמנה באתר דיה RE: RE: Fwd:

ברוך שלום,
אנא ראה את המייל מטה.
אודה להמשך הנחייתך.
תודה.

בברכה, סמדר

----- הודעה שהועברה -----

<meshek@zeelim.co.il> מ: גדי הפטל

תאריך: 21 בנוב' 2021 13:20

הנדון: דרישה להפסקת קליטה של פסולת בניין להטמנה באתר דיה RE: נושא

אל: Smadar Ben Baruch <SmadarB@sviva.gov.il> סמדר בן ברוך

עותק: bossmatg@erc.org.il

סמדר, שלום! בענין קליטה פסולת חממות (ניילונים, קרשים ואביזרי חיבור שונים של החממות).

מבדיקה שנעשתה על ידינו, מתברר שפסולת זו, היא בכמויות גדולות מאד, בהערכה, של כמה עשרות אלפי טון,

ומעבר לזאת בנפחים גדולים, שאינם מאפשרים קליטה באתר דיה. א. מחוסר מקום (הכנסתם תמלא את כל יתרת הנפח המיועד

לקליטת פסולת ביתית מעורבת, של אשכול, עד למעבר למיתקן החדש לכשיוקם) ב. פסולת זו דורשת, טרם הטמנתה לגריסה והפרדה –

ציוד שאינו נמצא באתר שלנו.

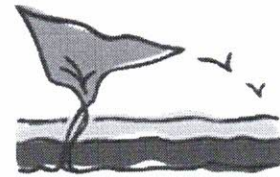
לפיכך יש שתי אפשרויות – האחת הפניה לאתר אשפה אחר. שנית, שימוש בבור שנחפר כמקור להוצאת חול, וגם זאת, בעלויות חריגות

עקב הצורך להגדיל באופן משמעותי את פעולות הגריסה והכיסוי. (יש לסכם עלויות אלה

טרם הקליטה).

העתק למשה רג'ואן, כאן.

בברכה

צאליים
גד הפטל
מרכז המשק
0523575223
089989380

From: Smadar Ben Baruch [mailto:SmadarB@sviva.gov.il] סמדר בן ברוך

Sent: Tuesday, November 16, 2021 12:07 PM

To: גדי הפטל <meshek@zeelim.co.il>

Cc: Baruch Weber <BaruchW@sviva.gov.il> ברוך ובר; Rnana Ilan <Rnanal@sviva.gov.il> רננה אילן

Subject: FW: הנדון: דרישה להפסקת קליטה של פסולת בניין להטמנה באתר דיה

גדי שלום,

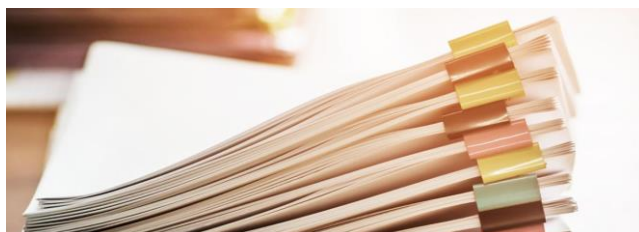
לבקשתך, בהמשך לשיחתנו מהבוקר, מצ"ב מכתבו של מנהל המחוז בנוגע לאיסור קבלת פסולת בניין באתר דיה. בשיחתנו, ציינת כי אתם מסרבים לקבל להטמנה בדיה פסולת יבשה. יש לציין כי הנכם מורשים לקבל פסולת יבשה להטמנה. לידיעתך.

בברכה,

סמדר

סמדר בן ברוך
מרכזת בכירה לטיפול בפסולת מוצקה
מחוז דרום, המשרד להגנת הסביבה
טלפון: 08-6264119, נייד: 050-5068266

נספח ח

מכתב מאת מנהל מחוז דרום במשרד להגנת הסביבה
אל סגן ראש המועצה

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

י' שבת תשפ"ב
12 ינואר 2022
סימוכין : 100/0030/22

לכבוד
מר דודי אלון
סגן ראש המועצה
מועצה אזורית אשכול

שלום רב,

הנדון: דחיית מועד צו לשמירת ניקיון- מושב מבטחים

במכתבך מיום 10.1.22 ביקשת:

א. לדחות את מועד פינוי המפגע במבטחים, אשר נקבע על ידינו לתאריך 20.1.22.

ב. לאפשר פינוי של הפסולת לאתר דיה.

להלן התייחסותנו:

א. ניתן לפנות את המפגע עד ל-20.3.22.

ב. לעניין האפשרות לפנות לאתר דיה עלינו להבהיר: מבחינת המשרד אין איסור על קליטת הפסולת הנ"ל בדיה. עם זאת, אתר דיה הוא גורם עצמאי ואינו נתון למרות המשרד. המשרד אינו קובע לאתר דיה, או לכל אתר פסולת אחר, אלו לקוחות עליו לקבל.

ג. מבדיקה מול אתר דיה עולה כי האתר מוכן לקבל פסולת ממוינת. לפיכך, אנו מבקשים להשקיע עבודה ולהפריד ניילונים ואריזות מהפסולת המעורבת ולפנות זרמים אלה בהתאם למודל שנעשה בעין הבשור.

ד. לגבי מגבלת הכמויות היומית שהוטלה על דיה, ככל שתהיו מוכנים להיערך לפינוי, אנא פנו אלינו ונסיר את המגבלה ביום המיועד לפינוי.

ה. יודגש בזאת שהפינוי חייב להתבצע לפתרון מורשה על פי כל דין – דיה או אחר (דודאים).

2/...

BaruchW@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

-2-

ונדגיש שוב - נכון יהיה למיין, לנפות, להעביר מה שאפשר למיחזור - כל זרם ליעד המתאים לו, לקצץ מה שניתן לקצץ, ולהקטין באופן משמעותי את הכמויות הנשלחות להטמנה. מומליץ בחום להיות בקשר עם מר אורי פינטו, מנכ"ל אשכול רשויות נגב מערבי, לצורך בחינת האפשרויות השונות לטיפול יעיל יותר במפגע - סביבתית וכלכלית כאחד.

בכבוד רב,

ברוך ברוך

מנהל מחוז דרום

העתקים:

מר גדי ירקוני, ראש מ.א. אשכול
מר עדן אוליאל, מרכז יחידת ינשו"פ, מחוז דרום רט"ג
גב' הילה קטרי, מנהלת אגף איכות סביבה מ.א. אשכול
מושב מבטחים
מר אורי פינטו, מנכ"ל אשכול רשויות נגב מערבי.
אור אללו פוקס, ד"ר רננה אילן, טטיאנה טלמן, שלומית כורם, רחלי אוחנה, סמדר בן ברוך, מחוז דרום.

BaruchW@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

אודי דנינו

מאת: Baruch Weber <BaruchW@sviva.gov.il> ברוך ובר
נשלח: יום רביעי 17 נובמבר 2021 12:50
אל: הילה קטרי
עותק: Rnana רננה אילן; Smadar Ben Baruch; דודי אלון; פיקוח תברואה אשכול; סמדר בן ברוך (edenu@npa.org.il)
נושא: RE: פינוי ערמות פסולת לאתר דיה

נשלחה הבהרה לאתר צאלים על ידי סמדר. העתק ממנה נשלח לדודי.

ברוך

From: <sviva@erc.org.il> הילה קטרי
Sent: Wednesday, November 17, 2021 12:22 PM
To: Baruch Weber <BaruchW@sviva.gov.il> ברוך ובר
Cc: <pikoah@erc.org.il> פיקוח תברואה אשכול; <sgan@erc.org.il> דודי אלון
Subject: פינוי ערמות פסולת לאתר דיה

ברוך שלום,

בהמשך לשיחתך / התכתבותך עם דודי אלון, סגן ראש המועצה מודים לך על האפשרות לפנות לאתר דיה את ערמות הפסולת אשר עליהן ניתן צו הניקיון לאחר הסיוור של יערה.

מבוקש אישורך לאתר דיה ולקיבוץ צאלים

תודה רבה
הילה

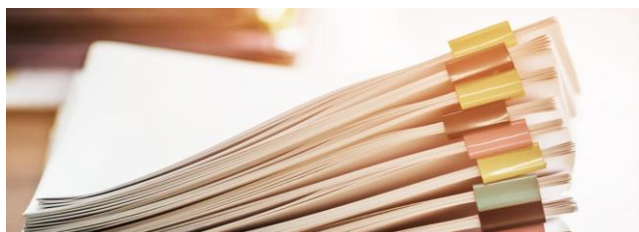

הילה קטרי
מנהלת אגף איכות סביבה ותברואה

08-9929627 052-7215959 08-9929130/115

www.eshkol.info sviva@erc.org.il

נספח ט

קובץ דיווחים חודשיים לשנת 2021 בנוגע לכמויות
הפסולת המוטמנות באתר דיה

דיווח חודשי לענין תשלום ההטל לפי סעיף 11 ו' לחוק שמירת הניקיון.

שם האתר: מטמנת "דיה"
 מיקום האתר וכתובתו: קיבוץ צאלים
 חודש ושנת דיווח: ינואר 2021
 שם מפעיל האתר: רג'ואן משה
 טלפון האתר: 052-3575266

מנהל האתר: רג'ואן משה
 איש קשר: רג'ואן משה
 קוד מוסד: 570006551
 דואר אלקטרוני: ayalad@zeelim.co.il
 אופן עריכת הדו"ח: ממוחשב

מס' סידורי	מקור הפסולת*	מספר חברה/מספר עסק מורשה (מספר ח.פ.)	כמות פסולת שהוקלטה כהמזגים השונים (טון)				הערות
			בזבל	בזבל	בזבל	בזבל	
1	אגו	512548819					
2	אגור פרויקטים	515740546					
3	אדיר כהן	300126356				97	
4	אוהנה נדב	27413228					
5	אופק ש.ש. פרויקטים	514597582					
6	ק.אורים	657655271					
7	אחים יחד	513622704				58	
8	אלבז י.נ.ג. ברכת הדרך	514397587					
9	אלפסי איטומים	11192176					
10	אדיר בבניה	515406056					
11	א.ה.ש.פוצים-ארוש אשר	33479908				19	
12	אמסילי	511586273					
13	א.ס.אלענאמי בע"מ	513627240					
14	אסתא חב.לבנין	511704959					
15	א.פ.ע.עב' עפר ותשתיות	200256774					
16	אקולפט	514998970					
17	ב.ב.פרויקטים בע"מ	558337721					
18	בן אבו מאיר	25680398				38	
19	בן חמו מסעוד	513341842					
20	בניסטי תומר פרויקטים בע"מ	515359610					
21	בני יוסף עבודות עפר בע"מ	201399250					
22	בראשי	515228302					
23	גבולות	570006163				57	
24	גד"ש חלוצה	570041095				28	
25	גד"ש נירים	570061408				349	
26	גולדשטיין שירותי תברואה	511171480					
27	גיל כחל	557994829				34	
28	גידולי אג"ו	512548819					
29	גרינאוי עדנאן	31510399				102	
30	דהן ובניו פרויקטים בע"מ	515980589					
31	הדרי מעון	570032995					
32	חייט נועם	35735679					
33	חלוציות	570048330					
34	יבול כפר שיתופי בע"מ	570025148					
35	יבולי איכות נירים אגש"ח	570061416					
36	י.פ.שופל ופניו פסולת	56492937					
37	י.ש.קרני הקלאות בע"מ	513145037					
38	י.שגיאת תשתיות בע"מ	513280487					
39	י.ב.קיו מטיריאלס	514791086				3	
40	יעקב גבע 1987	511167421					
41	יריב שירותי לול	513373365					
42	ישובי הבל מעון	557656246				169	
43	כיסופים	570008284				24	
44	כיסופים הקלאות זניהול אגש"ח	570035196					
45	לילו וטורי	511052433					
46	לקוחות פרטיים					196	
47	מאזרחית אשכול	500262381				245	
48	מ.א.רמת הנגב	500262480					
49	מאיר בנבו	25680398					
50	מוטי מויאל	23706807					
51	מושב אוהד	570020867				8	
52	מושב מבטחים	557486883					
53	מושב פריגן	557454998				1	
54	מושב שדה ניצן	557486156				28	
55	מושב תלמי יוסף	570027417					
56	מושב שלומית	570053462					
57	משק גוטליב	514332949					
58	ממן חנניה	43156660					
59	מסיקה מאיר	53493235					
60	נגב אקולוגיה	570049551					
61	נדיאל הנדסה אזרחית	513488700					
62	נירים	570005926					
63	סלעית בע"מ	514337096				819	
64	סאטבי יזמות ופרויקטים	515287696				3	
65	עבד ראמילת	327155149					
66	עדינאל בע"מ	515749331				41	
67	עוז דן הנדסה	515357622					
68	עין הבשור	570026738					
69	ענבי הנגב המערבי בע"מ	557572898					
70	ק.א.ע.יבודים הקלאיים	54706087				23	
71	קבוצת אלרדא	515972982					
72	קבוצת בן סימון	515259810					
73	ר.א.מ.	34601419					
74	ראם מ.מ.תשתיות וביוב	516019346					
75	רנן אלקיים	431793996				185	
76	רפי את שלמה	557265380					

3614

							22830412	שאיבות אשכול	77
							570050096	שדות נגב אגש"ח	78
							570025396	שדי אברהם	79
							540193042	שחרור שותפות גד"ש	80
							38681755	שי אלומניום	81
							27349679	ש. נעם בניה	82
33							512812678	שירת האביב	83
							557454998	שמעיה אלי	84
36							557679941	תלמי יוסף	85
							557679669	תשתיות צאלים	86
						7	570045658	תיירות צאלים	87
							1412	סה"כ כמות פסולת חודשית שנקלטה לכל סוג פסולת	
0	2202	0	0	0	0		1412	סה"כ כמות פסולת חודשית שהוטמנה לכל סוג פסולת	
	2202	0	0	0	0		108.73	תעריפי היטל ההטמנה (בש"ח לטון)**	
	4.8	48.61		108.73	108.73		108.73	סכום היטל ההטמנה החודשי לכל סוג פסולת	
	10569.6	0	0	0	0		153827	סכום היטל ההטמנה החודשי הפולי	
							164,096.36		

דיווח חודשי לענין תשלום היטל לפי סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון.

שם האתר: חקום האתר וכתובתו: חולץ ושנת דיווח: שם מפעיל האתר: טלפון האתר:

תחנת זיה"ק: קיבוץ צאלים

ר"אן משה ר"אן משה ר"אן משה

מנהל האתר: איש קשר: קוד מסר: דואר אלקטרוני: ayalad@zeqllm.co.il

מספר חברה/מספר עסק (מספר ח.ח.): 052-3575266

אופן עריכת הדו"ח: מתקשב

שנת דיווח: 2021

מס' סידורי	מקור הפסולת*	מספר חברה/מספר עסק (מספר ח.ח.)	מחיר	מס' סידורי	מספר חברה/מספר עסק (מספר ח.ח.)	מחיר	מס' סידורי	מספר חברה/מספר עסק (מספר ח.ח.)	מחיר
1	אבו	512548819							
2	אגור פרויקטים	515740546							
3	אדיר כהן	300126356		22					
4	ה.אורים	657655271							
5	אחים יחד	513622704							
6	אדיר בבניה	515406056							
7	א.ה.שיפוצים-ארוש אשר	33479908							
8	בן אבו מאיר	25680398							
9	גבולות	570006163		28					
10	גד"ש חלוצה	570041095							
11	גד"ש נירים	570061408							
12	גיל כחל	557994829		14					
13	גידולי אג"ו	512548819							
14	גרינאוי עדנאן	31510398							
15	הדרי מעון	570032995							
16	חלוציות	570048330							
17	יבול כפר שיתופי בע"מ	570025148							
18	יבולי איכות נירים אגש"ח	570061416							
19	יש.קרני חקלאות בע"מ	513146037		5					
20	י.נ.י.קל"ז מטיריאולס	514791086		9					
21	יעקב גבע 1987	511167421							
22	ישובי חבל מעון	567656246		187					
23	כיסופים	570008284							
24	כיסופים חקלאות וניהול אגש"ח	570035196							
25	להתחברות פרחים								
26	מאזרחי אשכנז	500262381		758					
27	מושב אוהד	570020867							
28	מושב מבטחים	557486883							
29	מושב פריגן	557454998							
30	מושב שדה ניצן	557486156		31					
31	מושב תלמי יוסף	570027417		4					
32	מושב שלומית	570053462							
33	מטע נירים	570063982							
34	משק גוטליב	514332949							
35	ממנ חגניה	43156660							
36	מסיקה מאיר	53493235							
37	נירים	570005926							
38	סלעית בע"מ	514337096							
39	סתאבי יזמות ופרויקטים	515287696		6					
40	עבד ראמילת	327165149							
41	ערינאל בע"מ	515749331							
42	עוז דן הגדסה	515357622							
43	עין הבשור	570028738							
44	ק.א.עבודהים הקלאיים	54706087							
45	רון אלקיים	431793996							
46	יזרות נגב אגש"ח	570050096		13					
47	ישיבת אברהם	570025395							
48	שחרור שותפות גד"ש	540193042							
49	ש.נעם בניה	27349679							
50	שירת האביב	512812678							
51	שמעית אלי	557454998							
52	תלמי יוסף	557679941							
53	תשתיות צאלים	557679669		6					
54	תירות צאלים	570045658							
2800	0	1718	0	0	0	1082	0	1082	0
		1718	0	0	0	1082	0	1082	0
		4.8	48.51	108.73	108.73	108.73			
		8246.4	0	0	0	117646			
						125,832.26			

דיווח חודשי לניטוי תשלום הביטול לפי סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון

שם האתר: 7777777777
 מיקום האתר וכתובתו: קיבוץ צאלים
 חודש ושנת דיווח: יולי 2027
 שם מפעיל האתר: רג'זאן משה
 טלפון האתר: 052-3575266
 מנהל האתר: רג'זאן משה
 איש קשר: רג'זאן משה
 קוד מסד: 570006551
 דואר אלקטרוני: ayaled@zeelim.co.il
 אופן עריכת הד"ח: מחושב

מס' סידורי	שם המפעיל	מספר הכרזה (7777777777) (מספר ה.ג.)	מס' סידורי	שם המפעיל	מספר הכרזה (7777777777) (מספר ה.ג.)	מס' סידורי	שם המפעיל	מספר הכרזה (7777777777) (מספר ה.ג.)
1	אגו	512548819						
2	אגור פרויקטים	515740546	22					
3	אדיר כהן	300126356						
4	ה.אורים	557655271						
5	אחיס יחד	513622704						
6	אדיר בבניה	515406056						
7	א.ה.שיפוצים-ארוש אשר	33479908						
8	אמטילי	511586273						
9	אתר פסולת משותף דקל תלמי יוסף	557679941	10					
10	ב.אבו מאיר	25880398						
11	גבולות	570006163	12					
12	גד"ש חלוצה	570041095	10					
13	גד"ש נירים	570061408						
14	גיל כחל	557994829	47					
15	גידולי אג"ו	512548819	163					
16	גרינאוי עדנאן	31510399						
17	הדר' מעון	570032995	2					
18	חלוציות	670048330						
19	יבול כפר שיתופי בע"מ	570025148						
20	יבולי איכות נירים אגש"ח	570061416						
21	יש יקנות עליכם בע"מ	514300771	12	18				
22	יש הרני תקלאות בע"מ	513145037						
23	י.ו.בי.קני מסיראלס	514791086	11					
24	יעקב גבע 1987	511167421						
25	יריב שירותי לול	513373365						
26	ישובי חבל מעון	557658246	230	26				
27	כיסופים	570008284						
28	כיסופים תקלאות וניהול אגש"ח	570035196						
29	לקוחות קטנים							
30	מאגזין אגש"ח							
31	מושב אוהד	500262381	4	834				
32	מושב מבסחים	570020867	20	17				
33	מושב פריגן	557488883						
34	מושב שדה ביצן	557454998						
35	מושב תלמי יוסף	557486156	3					
36	מושב שלומית	570027417	2					
37	מטע נירים	570053482						
38	משה גוטליב	570063982						
39	מחן הגנייה	514332949						
40	מסיקה מאיר	43156660	20					
41	נירים	53493235						
42	סלעית בע"מ	570005926	615					
43	סמאבי זמנות ופרויקטים	514337096	757					
44	עבד ראמילת	515287696	14					
45	עדניאל בע"מ	327155149						
46	עוז דן הנדסה	515749331	77					
47	עין הבשור	515357622						
48	ענבי הנגב	570028738						
49	ה.א.עיבורים הקלאיים	557572898	2					
50	קיבוץ סופה	511706087						
51	רוז אלקיים	570024422	12	18				
52	שדות נגב אגש"ח	431793996						
53	שדי אברהם	570050096						
54	שחרור שותפות גד"ש	570026395						
55	ש.נעם בניה	540193042						
56	שירת האביב	27348679	49					
57	שלומית	512812678						
58	שמעיה אלי	570063462	84					
59	תשתיות צאלים	557454998	13					
60	תירות צאלים	557679659	11	1				
		570045658						
3226	0	1967	0	0	0	371	888	סה"כ כמות פסולת חודשית שנקלטה לכלי סוג פסולת.
		1967	0	0	0	371	888	סה"כ כמות פסולת חודשית שהוסמכה לכל סוג פסולת
		4.83	48.61	108.73	108.73	108.73	108.73	??אז?? (בש"ח לטון)
		9600.81	0	0	40338.8	96552.2	96552.2	סכום היטל ההטמנה החודשי לכלי סוג פסולת
								סכום היטל ההטמנה החודשי לכלי סוג פסולת

דואר נכנס
 052-3575266
 אג'ת המעגלה והיחידה עסקים

דוח חודשי לענין תשלום ההיטל לפי סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון.

מחל האתר: רג'טן משה
 איש קשר: רג'טן משה
 קוד מוסד: 570006551
 דואר אלקטרוני: ayalad@zeelim.co.il

מסמכת "דיה"
 קיבוץ צאלים
 2021
 רג'טן משה
 052-3575266

שם האתר:
 מיקום האתר איתובות:
 חודש ושנת דיווח:
 שם מפעיל האתר:
 טלפן האתר:

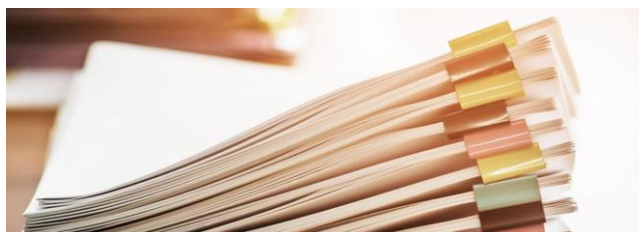
מחשב	אופן עריכת הדו"ח	מספר חברה/מספר עסק (מחשבה/מספר ה.ט.)	מק"ל הפסלות	חש"כ סידורי				
		512648819	אגו	1				
		515740546	אגור פרויקטים	2				
		300126356	אדיר כהן	3				
		557655271	ק.אורים	4				
		513622704	אחים יחד	5				
		515406056	אדיר בבניה	6				
		33479808	א.ה.שיפוצים-ארוש אשר	7				
		35735984	אלדר לב	8				
		511586273	אמסילי	9				
		557679841	אתר פסולת משותף דקל תלמי יוסף	10				
		26680398	בן אבן מאיר	11				
		570006163	גבולות	12				
		570041095	גד"ש חלוצה	13				
		570061408	גד"ש נירים	14				
		557984829	גיל כחל	15				
		512648819	גידולי אג"ו	16				
		31510399	גרינאו עדנאן	17				
		557679841	דקל - תלמי יוסף	18				
		570032995	הדרי מעון	19				
		570048330	חלוציות	20				
		570025148	יבול כפר שיתופי בע"מ	21				
		570061418	יבולי איכות נירים אגש"ח	22				
		514300771	יש ריקות עלים בע"מ	23				
		513145037	יש קרני חקלאות בע"מ	24				
		514781086	י.י.ביקו מטיראלס	25				
		511187421	יעקב גבע 1987	26				
		513373365	יריב שירות לול	27				
		557666246	ישבי חבל מעון	28				
		570025478	יתד	29				
		570008284	כיסופים	30				
		570035196	כיסופים חקלאות וניהול אגש"ח	31				
		600262381	לחוחות פסולת	32				
		570020867	מאגזינים אשכול	33				
		557486883	מושב אוהד	34				
		557454998	מושב מבטחים	35				
		557486156	מושב פריגו	36				
		570027417	מושב שדה ניצן	37				
		570053462	מושב תלמי יוסף	38				
		570063982	מושב שלומית	39				
		514332949	מטע נירים	40				
		43166660	משה גוטליב	41				
		53493235	מתן חנניה	42				
		570005926	מסיקה מאיר	43				
		514337096	נירים	44				
		515287696	סלעית בע"מ	45				
		327155149	סתאבי זימות ופרויקטים	46				
		516749331	עבד ראמילת	47				
		515357622	עדניאל בע"מ	48				
		570028738	עוד דן הנדסה	49				
		557672398	עין הבשור	50				
		511706987	ענבי הנגב	51				
		570024422	ה.א.עיבודים חקלאיים	52				
		431793896	קיבוץ סופה	53				
		570050096	רון אלקיים	54				
		570025395	שדות נגב אגש"ח	55				
		540183042	שדי אברהם	56				
		27349679	שמרור שותפות גד"ש	57				
		512812678	ש.נעם בניה	58				
		557454998	שירת האביב	59				
		557679669	שלימית	60				
		570046658	שמעיה אלי	61				
			תשתיות צאלים	62				
			תיירות צאלים	63				
3379	0	2129	0	0	0	361	889	סה"כ כמות פסולת חודשית שנקלטה לכל סוג פסולת
		2129	0	0	0	361	889	סה"כ כמות פסולת חודשית שהוטמנה לכל סוג פסולת
		4.83	48.61	-108.73	108.73	108.73	108.73	תעריפי היטל ההטמנה החודשי לכל סוג פסולת
		10283.07	0	0	0	39251.5	36861	סכום היטל ההטמנה החודשי שנקלטה
								סכום היטל ההטמנה החודשי שהוטמנה

דואר נכנס

12-05-2021

אג'ת המינהל הניקיון עסקים

נספח י

מכתב מאת מנהל מחוז דרום במשרד להגנת הסביבה
אל ראש המועצה

ה' אלול תש"פ
25 באוגוסט 2020
סימוכין: 100/0692/20

לכבוד
מר גדי ירקוני
ראש המועצה האזורית
אשכול

שלום רב,

הנדון: בקשה להגדלת כמויות הטמנה באס"פ דיה
סימוכין: ישיבת עבודה מיום 13.8.20 עם מר גיא סמט וגבי בשמת גלין

1. על פי התנאים לרישיון עסק של המועצה, כמות הפסולת המותרת לקליטה באתר דיה לא תחרוג מ 75 טון ליום.
2. יתירה מזאת, במכתב ששלחתי ב-30.7.20 הודעתי לכם כי אינכם עומדים בחובה לשקם את תאי ההטמנה הישנים.
3. בתאריך 24.5.20 נערך באתר סיור ונמצאו הפרות שונות של תנאי רישיון העסק.
4. מעיון בדיווחי האתר, עולה שאתם חורגים באופן מהותי מכמויות אלו, והגעתם להטמנה של עד כ-450 טון ביום.
5. בדיון שבסימוכין ביקשתם להחריג לשנתיים הקרובות את הכמות המותרת להטמנה, בעיקר בשל הטעמים הבאים:
 - א. התכנית להקמת מתקן מתקדם לטיפול בפסולת, הכולל גם מערך הטמנה חדש, הופקדה בשבוע האחרון. ככל שיפורסם הקול הקורא של המשרד, הנכם מתכוונים לממש את התוכנית הנ"ל במהלך השנתיים הקרובות.
 - ב. ניהול אתר הפסולת באופן לא תקני, שנמשך מזה שנים רבות, אמור להסתיים בעתיד הקרוב הנראה לעין.
 - ג. הגבלת הכמות לפי הנדרש בתנאי רישיון העסק תגרום לסגירת האתר, דווקא לפני מציאת פתרון כאמור לעיל, ותגרום לנזקים כלכליים כבדים למועצה.
6. הנני להודיעך כי לאחר ששקלתי את בקשתך, החלטתי שלא נאכוף חריגה מסך של 75 טון למשך חצי השנה הקרובה, ועד ל-1.3.2021 בהתקיים התנאים הבאים:
 - א. הכמות היומית לא תעלה על 110 טון ליום.

- ב. תוטמן אך ורק פסולת מתחומי המועצה ולא מכל מקום אחר.
- ג. בשלב ראשון תוטמן הפסולת המעורבת של המועצה. פסולת בניין תוטמן רק אם כמות הפסולת המעורבת לא תגיע לכדי 110 טון ליום.
- ד. כמויות עודפות של פסולת יבשה יופנו לאתרים מוסדרים המצויים בסמיכות כגון אתר דודאים או אתר שובה.
7. נשקול הארכת המועד המפורט בסעיף 6 בהינתן התנאים הבאים:
- א. תיפנו אלינו בכתב בבקשה להאריך את המועד.
- ב. יוכח להנחת דעתנו כי אתם עומדים בתנאים המפורטים בסעיף 6.
- ג. ניוכח כי התכניות להקמת מתקן הטיפול ומימושן מתקדמים בלוחות זמנים סבירים וקבילים.
- ד. ניוכח לדעת כי פרויקט שיקום התאים הישנים מתקדם על פי הדרישה.

בכבוד רב,

/ גר ביין

ברוך ובר
מנהל מחוז דרום

העתיקים:

- מר דוד יהלומי - מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
- מר גיא סמט - סמנכ"ל שלטון מקומי, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
- מר טל פודים - לשכת התכנון המחוזית, באר שבע.
- גבי נטע אלול - ראש אגף פסולת, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
- ד"ר רננה אילן - ראש תחום תשתיות, המשרד להגנת הסביבה, כאן.
- גבי סמדר בן ברוך, מרכזת פסולת, המשרד להגנת הסביבה, כאן.
- גבי ורד זיסו כהן - מרכזת תכנון סביבתי, המשרד להגנת הסביבה, כאן.
- גבי נועה הולצבלט - רע"נ פסולת מוצקה, המשרד להגנת הסביבה, כאן.

נספח י"א

הנחיית המשרד להגנת הסביבה בנוגע להפסקת קליטת
פסולת בניין באתר דיה

מדינת ישראל

02 אוגוסט 2021
כ"ד אב תשפ"א
סימוכין: 104/6212/21

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

מ"ר משה רג'ואן	מ"ר גדי הפטל	לכבוד
מנהל האתר	מרכז משק	מ"ר גדי ירקוני
מטמנת דיה	קיבוץ צאלים	ראש המועצה
		מועצה אזורית אשכול

שלום רב,

הנדון: דרישה להפסקת קליטה של פסולת בניין להטמנה באתר דיה

כפי שידוע לכם, המשרד מנהל בעת האחרונה דיונים רחבים מול מנהלי המטמנות, בנוגע לנפחי הטמנה זמינים לפסולת מעורבת (ביתית). על פי תחזיות אגף פסולת, עד למימושן של מספר תכניות הרחבה לאתרי פסולת שונים, נפחי ההטמנה הזמינים במדינת ישראל יסתיימו במהלך השנתיים הקרובות. במסגרת דיונים אלו, נערכת בחינה מקיפה של כמויות וסוגי הפסולת המתקבלים להטמנה, בין היתר, גם באתר דיה.

בוועדת המעקב האחרונה שהתקיימה לאתר דיה הוצגו כמויות ומקורות הפסולת שהתקבלה באתר דיה ברבעון הראשון של השנה. על פי המידע שהוצג, עולה כי חלק ניכר (מעל 50% משקלי) של פסולת המופנית להטמנה באתר דיה, היא פסולת בניין. בהעדר נקיטת אמצעים ופעולות לצמצום נפחי פסולת הבניין או מחזוריה, הטמנת פסולת זו ללא טיפול, מהווה בזבוז משמעותי של נפח הטמנה זמין לפסולת מעורבת. פעולה זו עלולה להוביל למיצוי נפח ההטמנה הזמין לפסולת מעורבת הנוצרת בתחומי מועצה אזורית אשכול, ובהכרח לשינועה לאתרי סילוק חלופיים ומרוחקים.

כמו כן, מועצה אזורית אשכול הינה מועצה חברה באשכול נגב מערבי. במסגרת פעילות האשכול ובתמיכת המשרד, האשכול התקשר עם אתר "שובה", שהינו אתר לטיפול ומחזור פסולת יבשה, הנמצא מצפון למועצה האזורית אשכול. במסגרת התקשרות זו, המועצה זכאית לקבל מחיר מופחת עבור טיפול, מחזור והטמנת פסולת בניין באתר שובה, הממחזר חלק ניכר מפסולת הבניה המגיעה לאתר.

לפיכך, ולאור האמור לעיל, הנכם נדרשים להפסיק את קליטת פסולת הבניין, לרבות משטח מועצה אזורית אשכול, להטמנה באתר דיה.

בכבוד רב,

ברוך ובר

ברוך ובר
מנהל מחוז דרום

העתק (דוא"ל)

מ"ר אלעד עמיחי- סמנכ"ל בכיר, אשכול שלטון מקומי, ירושלים.
גב' נטע אלול- ראש אגף פסולת, ירושלים.
מ"ר אורי טל - מרכז פסולת יבשה, ירושלים.
ד"ר רננה אילן- ראש תחום תשתיות, מחוז דרום.
גב' סמדר בן ברוך- מרכזת בכירה לטיפול בפסולת, מחוז דרום.
גב' בשמת גלין- מועצה אזורית אשכול
מ"ר שחר יסינובסקי- מנהל יח"ס נגב מערבי
מ"ר טל פודיס- יו"ר ועדת המעקב לאתר וסגן מתכנן מחוז דרום.

BaruchW@sviva.gov.il

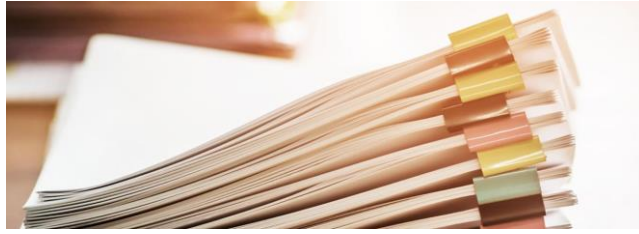

08-6264000
80

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

נספח י"ב

מכתב מאת מנהל מחוז דרום במשרד להגנת הסביבה
בנוגע לאיסור הטמנת פסולת בתא הנוסף שנחפר

ח' תמוז תש"פ
29 יוני 2020
סימוכין: 104/6239/2020
אתר סביבתי: 78267

לכבוד
מר גדי ירקוני
ראש המועצה
מ.א. אשכול
שלום רב,

מר גדי הפטל
מרכז משק
קיבוץ צאלים

מר משה רגיואן
מנהל האתר
מטמנת דיה

הנדון: איסור הטמנה בתא ההטמנה החדש באתר פסולת "דיה"- קיבוץ צאלים

הובא לידיעתי, כי באתר ההטמנה דיה נחפר תא הטמנה חדש ללא ידיעתנו ואישורנו. בדו"ח הסיוור במטמנה שנשלח אליכם בתאריך 24.5.20 (סימוכין: 6195) צוין כי נראה שתא זה חורג מגבולות תא ההטמנה מתוקף תוכנית מאושרת מספר 307/03/7. לפיכך, ביקשנו להגיש למשרדנו היתר בניה בתוקף לתא המאושר ולהציג על גבי תשריט את רוחב ועומק התא במצבו הנוכחי (לאחר החפירה לעומק ולרוחב) לשם בדיקת תאימות. יש להציג התאמה לתשריט התוכנית והיתר הבניה.

זאת ועוד, תא הטמנה לפסולת מהווה עבודה הנדרשת בהיתר בניה על פי חוק התכנון והבניה. להיתר זה נדרשת חוות דעת המשרד להגנת הסביבה, המהווה גורם מוסר מידע, על פי תיקון 101 לחוק התכנון והבניה. להבנתנו לא הוגשה בקשה להיתר בניה לתא זה.

כמו כן, בתא הנחפר לא הונחו התשתיות המתאימות להטמנת פסולת הכוללות איטום, איסוף תשטיפים וביוגז כפי הנדרש בתנאי רישיון העסק. ברצוני להבהיר, כי כל הטמנה בבור זה במצבו הנוכחי אסורה ותגרור הפעלת הליך אכיפה.

בכבוד רב,
/ גדי ירקוני
ברוך ובר
מנהל מחוז דרום

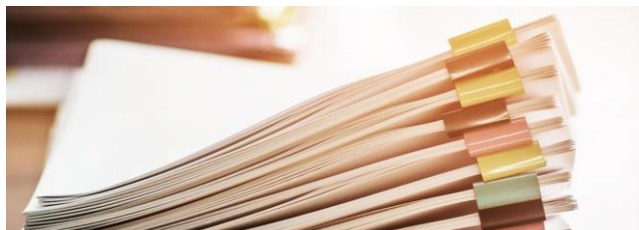

העתקים:

מר גיא סמט – סמנכ"ל שלטון מקומי
גב' נטע אלול- ראש אגף פסולת, ירושלים
ד"ר רננה אילן- ראש תחום תשתיות, מחוז דרום
נועה הולצבלט- ראש ענף פסולת מוצקה מחוז דרום
גב' בשמת גלין- מועצה אזורית אשכול
מר שחר יסינובסקי- מנהל יח"ס נגב מערבי
מר טל פודים- יו"ר ועדת המעקב לאתר וסגן מתכנן מחוז דרום.

נספח י"ג

סיכום ישיבת ועדת המעקב לאתר דיה מחודש דצמבר 2021

ז' בשבט התשפ"ב
9 בינואר 2022
דת 2022-42

סיכום ישיבה של ועדת המעקב לאתר הפסולת דיה מ- 19/12/2021

השתתפו:

טל פודים- סגן מתכנן המחוז, לשכת התכנון- יו"ר הוועדה
רננה אילן, סמדר בן-ברוך- המשרד להגנת הסביבה, מחוז דרום
עפרי צפנת- משרד הבריאות, מחוז דרום, באר-שבע
בשמת גלין- המועצה האזורית אשכול
שחר יסינובסקי- היחידה לאיכות הסביבה, נגב מערבי
יותם אורחן- רמ"ד צפרות, חיל האוויר, צה"ל
גד הפטל- מרכז משק קיבוץ צאלים
בועז קרצ'מר- קיבוץ צאלים
משה רג'ואן- מנהל אתר הפסולת דיה
אלדד ברעם- קיבוץ גבולות
שרון רהב - אגף פסולת, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
אמיר פלג- ועדת איכות סביבה, מועצה אזורית אשכול
ניר דישון- לשכת התכנון, מחוז דרום

הנושאים שעל סדר היום:

1. סיור באתר הפסולת.
2. כמות ומקורות הפסולת המתקבלת באתר ונפח הטמנה זמין.
3. קידום היתרי בניה לתכנית מס' 651-0163741 הסבה של אתר ההטמנה לאתר טיפול והטמנה.
4. מטרדי ציפורים.
5. שונות.

חברי הוועדה התחילו את הישיבה בסיור באתר הפסולת ובמהלכו נמצא כי בכניסה לאתר, הועמקה והורחבה החפירה של תא ההטמנה. לדברי מנהל האתר מדובר בהוצאת חומר כיסוי הנדרש לתפעול השוטף במקום. כמו-כן, במהלך הסיור נערכה תצפית לשטחים מצידו המערבי והמזרחי של האתר שבהם הוטמנה פסולת ויש כוונה של מפעילי האתר להמשיך בהטמנת פסולת בשטחים אלו.

כמות ומקורות הפסולת המתקבלת באתר:

האתר קולט פסולת מעורבת ויבשה מיישובי המועצה האזורית אשכול וממחנות צה"ל באזור.

במהלך שנת 2021 (חודשים ינואר-נובמבר 2021) התקבלו באתר כ-10,000 טון פסולת מעורבת. 9,000 טון פסולת יבשה וכ-15,000 טון פסולת בניין.

כמויות פסולת שנקלטו ע"פ הסוגים השונים (טון)					
מעורבת	יבשה	שאריות	בוצה	בוצה	בין
10,304	9,035	0	0	0	15,277

נפח הטמנה זמין:

נציגי קיבוץ צאלים מציינים כי על-פי מדידה שנערכה באתר, נפח ההטמנה הזמין הוא כ-15,000 קוב. נפח זה יספיק לעוד כארבעה חודשים. בנוסף, יש מחסור חמור בחול לכיסוי. ככל ויאושר להם להטמין בשטח לא מנוצל, בשולי האתר, נפח ההטמנה יספיק לכשנה. ניצול הבור שנחפר בכניסה לאתר (בחלק הצפוני של האתר, בתחום התכנית), והגבהה שלו עד לרום המקסימלי, ייצורו נפח הטמנה נוסף. יחד עם זאת, בור זה משמש כעתודת החול לכיסוי הפסולת וכעת אין להם מקורות זמינים נוספים.

נציגות המשרד להגנת הסביבה ציינו כי לא ניתן לאפשר הטמנה בבור שנחפר ללא היתר להטמנה ואין בו תשתיות מתאימות למטמנה ובהן איטום, ניקוז וטיפול בתשטיפים. נושא זה נדון גם בישיבות קודמות של ועדת המעקב אך לא התקבלה בקשה רשמית בנושא.

החלופה של המשך ההטמנה באתר, היא פינוי הפסולת של המועצה האזורית אשכול לאתר "דודאים". לחלופה זו חסרונות מבחינת מרחק שינוע ועלויות שיוטלו על המועצה האזורית אשכול.

לגבי הטמנה בשטחים שנוצלו והוטמנה בהם פסולת בעבר בשולי האתר (בחלק הצפון מזרחי ובחלק הדרום מערבי): צוין כי ניתן יהיה להטמין בהם בכפוף לכך שישמר שיפוע סביר שיאפשר תפעול ראוי של הטמנת הפסולת, הידוקה וכיסוייה. בכל מקרה, לא ניתן לחרוג מתחום התכנית או מהגובה שאושר להטמנה.

פסולת בניין: על-פי הנחיית המשרד להגנת הסביבה, האתר הפסיק לקלוט פסולת בניין והיא מועברת לאתר הפסולת ליד מושב שובה.

תכנית מס' 651-0163741 לשדרוג אתר פסולת "דיה":

בשמת מעדכנת שהמועצה האזורית אשכול פרסמה מכרז להקמת מתקני טיפול בפסולת. לאחר שיבחר זוכה, הכוונה שהמתקנים יוקמו בתוך שנתיים. במקביל, הם ממתינים לקבל אישור מהמשרד להגנת הסביבה למסמך הסביבתי על-מנת שניתן יהיה להוציא היתר בניה.

סמדר מציינת כי משרדה ביקש לקבל השלמות מידע, בין היתר לנושא איכות אוויר וכי המענה שניתן להם אינו מספק. המשרד נמצא בקשר עם עורך המסמך ובקרוב תקבע פגישה בנושא.

לגבי המחסור באדמת כיסוי, מציינת כי על-פי תקנות למניעת מפגעים על מפעיל האתר לוודא שיש ברשותו קרקע לכיסוי בהיקף מספק לתפעול השוטף וכן, לאירוע בעירה שעלול להתרחש באתר. כמו כן, בהעדר כמות מספקת של אדמה באתר, מקובל להביא חומר כיסוי מחוץ לאתר. מוסיפה כי קיבוץ צאלים והמועצה האזורית אשכול מחויבים בשיקום אתר הפסולת הקיים, פעולת השיקום כרוכה בשימוש בכמויות גדולות של חומר כיסוי, על-כן, יש להתחיל להיערך בהתאם לתחילת השיקום.

בנוסף, לא ניתן יהיה להפעיל את שני האתרים במקביל ועל האתר הישן לעבור שיקום כתנאי לתחילת הטמנה בתאים החדשים.

בעז מציינת כי למיטב ידיעתו אין בעירות באתר.

טל מציין, כי בתקופת הביניים, שבין סגירת האתר הקיים (הישן) ועד לתחילת העבודה באתר החדש, על המועצה האזורית אשכול למצוא פתרון לסילוק הפסולת שלה ועליה להיערך לכך.

בשמת מציינת כי הכוונה שלהם שהתקופה הזאת תהיה קצרה ככל הניתן. ככל ויידרש, המועצה תפנה את הפסולת לאתר דודאים.

מטרדי ציפורים:

יותם מציין כי כמות הדיות שנמצאת כעת באתר נמוכה יחסית לעומת כעשרת אלפים פרטים שנצפו בסביבת האתר בסיור הקודם שלו. חשוב להקפיד על כיסוי שימנע גישה של ציפורים לפסולת.

שונות:

1. אמיר פלג מציין כי יש הרבה מאוד פסולת חקלאית בתחום המועצה האזורית אשכול ללא פתרון. בכוונתו לפעול בנושא.
2. בשמת גלין מעדכנת שהיא פורשת לגמלאות מתפקידה במועצה האזורית בימים הקרובים. בשמת שימשה כנציגת המועצה האזורית אשכול בוועדת המעקב מאז הקמתה לפני כעשר שנים. בשמת תוחלף על-ידי הילה קטרי. חברי הוועדה הודו לבושמת על שיתוף הפעולה ותרומתה לשדרוג אתר הפסולת.

סיכום:

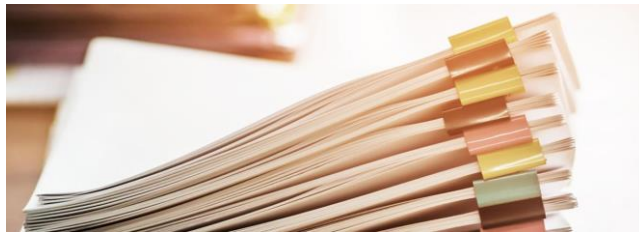
1. אתר הפסולת נמצא לקראת מיצוי ונפח ההטמנה הקיים יספיק לעוד כארבעה חודשים. לאחר מכן תתבצע הטמנה בתאי שטח קטנים הנמצאים בשולי האתר ולא נוצלו. ההערכה היא שהנפח הזמין באתר יספיק לעוד כשנה.
2. יש לוודא שיש קרקע לכיסוי בהיקף מספק לתפעול השוטף של אתר הפסולת וכן, לאירוע בעירה שעלול להתרחש באתר.
3. מימוש תכנית מס' 651-0163741 לשדרוג אתר פסולת "דיה": המועצה האזורית אשכול פרסמה מכרז להקמת מפעל מיון וטיפול בפסולת מעורבת. ההערכה היא שלאחר בחירת זוכה וקבלת היתרי בניה, משך הזמן להקמתו יערך כשנתיים.
4. המועצה האזורית אשכול נדרשת להיערך לפינוי פסולת לאתרים אחרים בתקופת הביניים שבין מיצוי בור ההטמנה הקיים ושיקומו ועד להקמת מתקני הטיפול והכשרת תאי הטמנה חדשים לפסולת ממוינת על-פי התכנית החדשה.
5. בישיבה הבאה נבקש להתייחס לנושאים הבאים:
 - 5.1 נפח הטמנה זמין, כמות ומקורות הפסולת המתקבלת באתר.
 - 5.2 חומר כיסוי לפעילות שוטפת של האתר.
 - 5.3 מימוש התכנית לשדרוג האתר.
 - 5.4 מטרדי ציפורים.

רשם: ניר דיסון

העתק:

גדי ירקוני- ראש המועצה האזורית אשכול
תומר גוטהלף- מתכנן המחוז, כאן
הילה קטרי- המועצה האזורית אשכול
עדי ליפשיץ - המשרד להגנת הסביבה, ירושלים
עמית שרעבי- מ"מ נציג שר הביטחון בוועדה המחוזית, אג"ת, צה"ל
זינה פרפליצין- אגף לתכנון ארצי, מנהל התכנון, ירושלים

נספח י"ד

הוראות תכנית ההקמה למתקן החדש ;

אושרו על ידי מנהל התכנון

<p>4.1</p>	<p>פסולת</p> <p>טו. תותר הקמת אתרי התארגנות לקבלנים.</p> <p>3. תא שטח 003</p> <p>שטחי הבניה ישמשו לצורך משרד ושירותים לניהול האתר. תותר בניית משרדים, סככות טיפולים, מבנה שוקל ומשקל.</p>
<p>4.1.2</p> <p>א</p>	<p>הוראות</p> <p>איכות הסביבה</p> <p>1. ניתן לעשות שימוש בקרקע מזוהמת לצורכי כיסוי בלבד ובתנאי שניתן לגביה אישור בכתב מאת המנהל לפי תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים) התשנ"א-1990. האישור יתייחס לעמידת הקרקע המזוהמת בערכים שקבע המשרד להגנת הסביבה לעניין האפשרות שתשמש לצורך כיסוי הפסולת וכן למחסור בחומר כיסוי באתר ההטמנה.</p> <p>2. ניתן יהיה להטמין אסבסט צמנט ובלבד שיוטמן בתא ייעודי למטרה זו, וקבלת רישיון לכך, לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א 2011.</p> <p>3. תנאי להטמנה בתא שטח 002 יהיה כיסוי הפסולת בתא שטח 001 באופן שלא תישאר חשופה לציפורים.</p> <p>4. מערך הטיפול בפסולת מהגעתה לאתר ופריקתה לרבות תהליכי מיון, מחזור וקומפוסטציה של פסולת מעורבת או אורגנית, יעשו במתחמים מקורים, למעט ההטמנה של שאריות המיון אשר תעשה בתא הטמנה בשטח פתוח.</p>
<p>ב</p>	<p>איכות הסביבה</p> <p>תנאי לתחילת ההטמנה בתא הטמנה 1 (הנמצא בתא שטח 2) יהיה קבלת אישור המשרד להגנת הסביבה לכך שהופסקה קליטת פסולת בתא שטח 1 (תא ההטמנה הפעיל) והגשת תכנית לשיקום כולל של תחום האתר הישן.</p>
<p>ג</p>	<p>איכות הסביבה</p> <p>1. תותר הטמנת פסולת מעורבת לאחר שעברה מיון ולאחר שחולצו ממנה החומרים הניתנים למחזור וכן מרכיבים פריקים ביולוגית ורקבוביים.</p> <p>2. לא תותר כניסה של פסולת אורגנית רקבובית למתקן הגזם.</p>
<p>ד</p>	<p>בינוי ו/או פיתוח</p> <p>1. אזורי העירום והטיפול יהיו סגורים באופן שתמנע גישה של בעלי חיים אליהם.</p> <p>2. לא ניתן להקים בתחום התכנית מוקד לתצפית ותיירות ציפורים.</p> <p>תא שטח 001</p> <p>א. התא ייסגר עם הגעת גוף הפסולת לרומים סופיים בהתאם לנספח בינוי ופיתוח.</p> <p>ב. פרט הסגירה של התאים יהיה בהתאם לפרטים ההנדסיים בנספח בינוי ופיתוח.</p> <p>תא שטח 002</p> <p>שטח ההטמנה הפעיל יהיה קטן ככל הניתן ולא יעלה על 2 דונם.</p>

6. הוראות נוספות

6.1	תנאים למתן היתרי בניה
	<p>1. היוועצות עם משרד הבריאות וקבלת אישור לתכנית הביוב.</p> <p>2. אישור פיקוד העורף לפתרונות המיגון בתחום המגרש.</p> <p>3. פרט תאורה וגידור האתר למניעת מעבר של בעלי החיים יהיה בתאום עם רשות הטבע והגנים.</p> <p>4. מתן היתר בניה למתקן עיכול אנארובי יהיה בכפוף להגשת מסמך סביבתי כולל היבטי נצפות, אשר יוכן בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה וקבלת אישורו. המסמך הסביבתי יכלול התייחסות לעצים בתחום התכנית. תינתן עדיפות להעתקת עצים על-פני כריתתם ויקבעו עקרונות תכנון נופיים למיקום העצים המועתקים בתחום התכנית.</p> <p>5. קבלת התחייבות ממבקשי ההיתר לביצוע דרישות שרות הכבאות בהתאם לחוק ובאישור מהנדס המועצה.</p> <p>6. פירוט והבטחת האמצעים למניעת פגיעה בבטיחות הטיסה בשל מעוף ציפורים, לרבות ביצוע ניטור של בעלי כנף על-ידי צפר, בשלבי הקמת האתר ותפעולו וקבלת חוות דעת של משרד הביטחון ורשות התעופה האזרחית.</p> <p>7. אישור של רשות התמרור המוסמכת לתכנית הסדרי התנועה.</p> <p>8. היוועצות עם המשרד להגנת הסביבה.</p> <p>9. תנאי למתן היתר בניה להקמת מתקן עיכול אנארובי יהיה קבלת חוות דעת המשרד להגנת הסביבה למסמך סביבתי, אשר יבחן את השפעתו של המתקן, ויקבע כי הוא לא תחרוג מתחום ההשפעה של האתר. בנוסף, יבוצע הליך של ידוע הציבור בהתאם לקבוע בסעיף 8.5 בפרק הפסולת בהוראות תמ"א 1.</p> <p>10. בחינת נושא הנצפות מתוך פארק הבשור. העמדת הבינוי תתחשב בנצפות מהנקודות הגבוהות בפארק ובחזית הפונה לדרך מס' 222, ככל הניתן.</p> <p>בתא שטח 001</p> <p>1. תנאי למתן היתר בניה למתקן הקומפוסטציה יהיה הפסקת קליטת פסולת בתא ההטמנה הפעיל ושיקומו בהתאם לתכנית שיקום המאושרת על-ידי המשרד להגנת הסביבה.</p> <p>2. תנאי למתן היתר בניה למשטחי קומפוסט יהיה עריכת מסמך סביבתי ואישור המשרד להגנת הסביבה.</p> <p>3. תנאי למתן היתר בניה למשטח הטיפול בגזם יהיה הפסקת קליטת פסולת בתא ההטמנה הפעיל ושיקומו בהתאם לתכנית שיקום המאושרת על-ידי המשרד להגנת הסביבה.</p> <p>4. עריכת סקר בעירות ואישורו.</p> <p>בתא שטח 002</p> <p>תנאי למתן היתר בניה להקמת מתקן להפקת חשמל יהיה הכנת "סקר ההתכנות".</p>
6.2	עתיקות
	<p>1. השטח המסומן בתשריט הינו אתר עתיקות המוכרז כדן ויחולו עליו הוראות חוק העתיקות, התשל"ח-1978.</p> <p>2. כל העבודות בתחום השטח המוגדר כעתיקות, תתואם ותבוצע רק לאחר קבלת אישור מנהל רשות העתיקות כמתחייב ובכפוף להוראות חוק העתיקות, התשל"ח-1978.</p> <p>3. במידה ויידרש על ידי רשות העתיקות ביצוע של פעולות מקדימות (פיקוח, חיתוכי בדיקה, חפירות בדיקה, חפירות הצלה), יבצען היזם במימונו כפי שנקבע בד"ן ועל פי תנאי רשות העתיקות.</p> <p>4. במידה ויתגלו עתיקות המצדיקות שימור בהתאם להוראות החוק העתיקות, התשל"ח - 1978</p>

מעקב אחר תיקון ליקויים

מדו"ח מבקר המועצה לשנת 2020

מעקב אחר תיקון ליקויים - דו"ח 2020

תפקידה של הביקורת אינו מתמצה בחשיפת ליקויים בלבד, אלא זו חייבת להיות גם ביקורת בונה, הפועלת לכך שפגמים שנמצאו יתוקנו וכי יופקו הלקחים הנדרשים לשם שיפור וייעול עבודת המועצה. תיקון הליקויים, אם כך, הוא תכליתה של עבודת הביקורת.

המעקב אחר תיקון הליקויים הוא חשוב מאין כמותו ובהיעדרו יתכנו השלכות על מעמדה הארגוני של הביקורת ועיקור הפוטנציאל שלה. אך חשוב מכך, המעקב נועד להמשיך ולחשוף את הנהלת המועצה לסיכונים שזוהו וטרם טופלו.

מעקב אפקטיבי אחר המלצות הביקורת הוא גורם משמעותי בתפיסת הביקורת כיחידה יעילה, המוסיפה ערך מוסף לטובת השגת מטרות ויעדי המועצה. אחד היעדים שהציב המבקר הוא שתהליך המעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות יהיה אפקטיבי ויוביל לשיפור המועצה כארגון וכשליחת ציבור; יעד זה יושג כתוצאה מכך שהנהלת המועצה תסייע בידי המבקר להטמיע את התהליך בכל אפיקי הניהול בארגון, תוך שקיפות מלאה מול המנהלים השונים במועצה, נבחריה ותושביה.

דו"ח מבקר המועצה לשנת 2020 (להלן: "הדו"ח") עסק בנושאי רכש, בדגש על הנושאים הבאים:

- רכש מספקים ונותני שירות.
- התקשרויות באמצעות מכרז זוטא.
- התקשרויות עם יועצים חיצוניים בפטור ממכרז.
- מתן עדיפות לקבלנים מקומיים.

בין החודשים ינואר עד מרץ 2022, ביצעה הביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות כפי שצוינו בדו"ח. לאור העובדה שהמעקב לא בוצע על ידי מחבר הדו"ח, ראתה הביקורת לנכון להעלות על הכתב גם את המלצותיה לאופן תיקון הליקויים שטרם תוקנו.

להלן טבלה המסכמת את הליקויים עליהם הצביע המבקר בדו"ח וסטטוס הטיפול בתיקון ליקויים אלו:

הערות והמלצות	סטטוס	הליקוי	
עדכון הנוהל הקיים בהנהלת חשבונות ויידוע אגף ההנדסה.	לא תוקן ☹️	אישור חשבונות לתשלום ללא חתימת אגף הנדסה לאישור ביצוע	1
נוהל התקשרות עודכן בהתאם בחודש ספטמבר 2020.	תוקן 😊	המלצה לצירוף אומדן בנוסף להצעות מחיר	2
עדכון הנוהל הקיים וקבלת יעוץ משפטי במקומות בהם יש ספק.	-	פיצול הזמנות לכאורה	3
בוצע תיקון בנוהל הרכש החדש (ראה הערת הביקורת).	תוקן 😊	קיום דיונים בוועדת רכש במקרים הדורשים ועדת מכרזים	4
תיעוד מנומק בכתב במקרים בהם לא ניתן היה לעמוד במספר המינימלי.	תוקן 😊	אי עמידה במספר מינימלי של הצעות מחיר	5
ככלל, יש להעדיף הצעות זולות, אלא במקרים חריגים ותוך מתן הסבר מנומק היטב. צירוף אומדן להצעות המחיר בהחלט יכול לסייע. על פי הנוהל החדש יצורף אומדן להצעות מחיר ויצורף נימוק בעת העדפת הצעה יקרה.	תוקן 😊	העדפת הצעות יקרות בוועדת רכש	6
יש לבצע ריענון רשימות בשוטף וליצור רשימות תפוצה של ספקים פוטנציאליים בכל קטגוריה.	תוקן חלקית 😊	ריענון רשימות ספקים	7
הפירוט לשנת 2021 פורסם באתר המועצה: https://eshkol.info/%D7%A8%D7%9B%D7%A9-%D7%95%D7%91%D7%99%D7%98%D7%95%D7%97%D7%99%D7%9D	תוקן 😊	פרסום פירוט נותני השירות אליהם פנתה המועצה במכרז זוטא באתר המועצה אחת לשנה	8
הפירוט לשנים 2020 ו-2021 פורסם באתר המועצה: https://eshkol.info/uploads/n/1610379172_3227.xlsx	תוקן 😊	פרסום פירוט התקשרות עם יועצים {תקנה 3(8)} אחת לשנה	9
יש מקום לבחון הדברים באופן פרטני ובליווי יועמ"ש המועצה, תוך כתיבת נהלים ברורים לקביעת הוועדה המתאימה לדיון (ועדת השלושה או ועדת רכש).	תוקן חלקית 😊	צמצום דיונים בוועדת התקשרויות (השלושה)- פרשנות מצומצמת של תקנה 3(8)	10
החל שימוש בטופס מובנה, הנותן מענה להערת הביקורת.	תוקן 😊	העדפת קבלן מקומי- ציון ההעדפה בטופס הפניה לספקים	11

להלן יובא פירוט ממצאי המעקב על פי סדר הסעיפים בטבלה:

סעיף 1 :

מתוך הדו"ח: "...נמצא מבדיקת מדגם חשבוניות, שהחשבוניות מאושרות לתשלום על ידי מנהלת חשבונות ראשית, ללא חתימת אגף ההנדסה על החשבוניות המאשר את ביצוע העבודה. המבקר מעיר כי חתימת אגף ההנדסה על החשבוניות היא חובה, הן מצד המנהל התקין והן מהיבט הבקרה הנדרשת בטרם תשלום. על הגזברות להקפיד שהחשבוניות יהיו מאושרות על ידי אגף ההנדסה לפני אישור הגזברות".

בירור נוסף מול מנהלת חשבונות ראשית העלה כי כאשר מדובר בהזמנות שמקורן באגף ההנדסה, לא אושר מעולם תשלום בטרם חתימת אגף ההנדסה. עם זאת, במקרים בהם מקור ההזמנה הוא באגף אחר, כדוגמת אגף החינוך, אך ההזמנה עוסקת בהיבטים הנדסיים (שיפוצים וכו') - לא נדרשת חתימת אגף ההנדסה, אלא חתימת האגף המזמין בלבד.

המלצה: עדכון הנוהל הקיים בהנהלת החשבונות, כך שתחויב חתימת אגף ההנדסה בכל ההזמנות שיש בהן היבט הנדסי.

סעיף 2 :

בדו"ח תיאר המבקר מקרים בהם היו פערים גדולים בין הצעות המחיר שהתקבלו, והמליץ (על אף שלא מדובר במכרז) לצרף אומדן לאישור יציאה לקבלת הצעות מחיר.

בהתאם לכך, עודכן נוהל ההתקשרות בחודש ספטמבר 2020 ואגפי ומחלקות המועצה נדרשות למלא טופס הכולל רישום עלויות משוערות.

סעיף 3 :

בדו"ח קובע המבקר כי ועדת הרכש פיצלה הזמנות שערכן הכולל הצריך יציאה למכרז, על אף שמדובר בעבודה אחת. בישיבת ועדת הביקורת מיום 24.01.2022 מסרו מנכ"ל המועצה ומנהלת אגף הרכש כי מעולם לא בוצע פיצול הזמנות בכוונת מכוון. כמו כן, מסרו הסברים מניחים את הדעת לחלק מן המקרים שצוינו בדו"ח המבקר, והתחייבו לבצע בדיקה בנוגע למקרים הנוספים.

המלצה: את המקרים המתוארים בדו"ח המבקר כבר לא ניתן יהיה לתקן, אך הימנעות מסיטואציות דומות בעתיד היא בהחלט אפשרית. לכן, מומלץ לעדכן את הנהלים הקיימים ובמקרים בהם מתעורר ספק בנוגע להיותן של מספר הזמנות "חוזה אחד", יש לפנות לקבלת יעוץ משפטי.

סעיף 4 :

בדו"ח קובע המבקר כי ועדת הרכש דנה ברכישות המחייבות דיון בוועדת המכרזים. ואולם, הדוגמאות המובאות בדו"ח קשורות כולן במכרזים שפורסמו מטעם משרדי הממשלה, ומשכך ממילא פטורה ההתקשרות מדיון בוועדת המכרזים. עם זאת, מציין המבקר בצדק כי קיום הדיונים בוועדת הרכש נוגד את נהלי הרכש הפנימיים של המועצה.

המלצה: יש לעדכן הנוהל הפנימי, כך שיעמוד הן בהוראות החוק והן בצרכיה התפעוליים של המועצה.

סעיף 5:

בדו"ח מובאות מספר דוגמאות לאי עמידה במספר הצעות המחיר המינימלי ובניגוד לנוהל הרכש. בישיבת ועדת הביקורת מיום 24.01.2022 הובהר למנהלת אגף הרכש כי יש לעמוד במספר הצעות המחיר המינימלי וסוכם כי ככל ולא ניתן לעמוד בכך, יש לנמק את הדברים בכתב ובצורה ברורה.

המלצה: ככלל, יש להקפיד על קבלת מספר הצעות המחיר המינימלי. כל והדבר אינו מתאפשר, יש להקפיד לתעד את הנימוק לכך. יש לעדכן את נוהל הרכש המועצתי בהתאם.

סעיף 6:

מתוך הדו"ח: "נמצאו מקרים שהוועדה החליטה על ההצעה היקרה, בניגוד לכלל של העדפת ההצעה הזולה, שזו תכלית ומטרת הוועדה - ליצור תחרות וחיסכון כספי".

בישיבת ועדת הביקורת מיום 24.01.2022 הסבירה מנהלת אגף הרכש כי העדפת הצעות יקרות נעשית במקרים חריגים ביותר, הקשורים ללוח זמנים מחייב ולתחומים מקצועיים רגישים בהם נדרש מתן משקל למקצועיותו וניסיונו של הספק המציע.

המלצה: כאשר מתקבלת החלטה להעדיף הצעה יקרה יותר, יש להקפיד על תיעוד הנימוק לכך באופן מסודר, הן על ידי ועדת הרכש והן על ידי מנהל האגף/ המחלקה מזמין השירות. צירוף אומדן העלויות הצפויות מראש יסייע בכך.

סעיף 7:

בדו"ח קובע המבקר כי המועצה פונה לאותם הקבלנים והספקים לעיתים קרובות פעם אחר פעם, ללא ריענון רשימת הספקים.

בירור מול מנהלת אגף הרכש העלה כי מתבצע ריענון של רשימת הספקים מדי פעם, אם כי לא באופן שוטף, וכי אחת לתקופה מוציא אגף הרכש פניה לספקים.

המלצה: בישיבת ועדת הביקורת מיום 24.01.2022 הומלץ לערוך רשימת תפוצה מסודרת של ספקים בכל קטגוריה וכך ניתן יהיה לפנות לכל הספקים הרלוונטיים. הביקורת מאמצת המלצה זו ותסייע בידי אגף הרכש להביאה לכדי יישום. בנוהל הרכש החדש (ראה הערת הביקורת מטה) התווספה הנחיה בנושא למנהלי המחלקות והאגפים.

סעיף 8 :

המבקר העיר למועצה כי חלה עליה חובה לפרסם אחת לשנה לעיון הציבור, באתר האינטרנט של המועצה, את פירוט נותני השירות אליהם פנתה ועדת המכרזים במכרזי זוטא במהלך השנה. בהתאם, פורסם פירוט נותני השירות לשנת 2021 באתר המועצה.

סעיף 9 :

המבקר העיר למועצה כי חלה עליה חובה לפרסם אחת לשנה לעיון הציבור, באתר האינטרנט של המועצה, דו"ח בנוגע להתקשרות עם יועצים חיצוניים בפטור ממכרז {תקנה 3(8)} עמם התקשרה המועצה במהלך השנה, הכולל פירוט בנוגע לסוג העבודה וההיקף הכספי של ההתקשרות. בהתאם, פורסם פירוט נותני השירות לשנים 2020 ו-2021 באתר המועצה.

סעיף 10 :

בדו"ח מונה המבקר את מספר ההתקשרויות הפטורות ממכרז שנידונו בוועדת התקשרויות והמליץ שבקשות להעסקת נותני שירות בעלות נמוכה ידונו בוועדת הרכש. בעקבות המלצתו, עודכן הנוהל כך שהתקשרויות עד לסך של 70,000 ₪, שאינן התקשרויות לפי תקנה 3(8), ידונו בוועדת הרכש.

עיקר המלצתו של המבקר בדו"ח נוגעת לאופן שבו עושה המועצה בוועדת ההתקשרויות שימוש בתקנה 3(8) לתקנות העיריות (מכרזים), לפיה רשאית רשות מקומית להתקשר ללא מכרז בחוזה "לביצוע עבודה מקצועית הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים, או יחסי אמון מיוחדים". בדו"ח מעיר המבקר כי המועצה עושה שימוש בתקנה זו על פי פרשנות מרחיבה, גם במקרים בהם לשיטתו לא נדרשת מומחיות מיוחדת או יחסי אמון מיוחדים. יצוין כי יועמ"ש המועצה כפר בקביעה זו של המבקר ולשיטתו כל הדוגמאות להתקשרויות המובאות בדו"ח המבקר חוסות תחת תקנה 3(8) ובוצעו כדין.

לאור הערות המבקר ואימוץ המלצותיו על ידי ועדת הביקורת, פנה מנכ"ל המועצה ליועמ"ש בבקשה לקבלת חוות דעת מנומקת בדבר התקשרויות במסגרת תקנה 3(8) וכן לקבלת הנחיות לאופן הפעולה העתידי. טרם נתקבלה חוות דעת משפטית.

המלצה : בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 08/2016 (ועדכנו בחוזר 05/2017) נקבע נוהל התקשרות בפטור ממכרז לפי תקנה 3(8) (להלן: "הנוהל"). סעיף 6 רבתי לנוהל עוסק בהחלטה בדבר ביצוע התקשרות לפי תקנה 3(8). סעיף 6.3 קובע: "היועץ המשפטי של הרשות המקומית יבחן ויחווה דעה, קודם לדיון או בפתח דיון הוועדה, האם תקנה 3(8) חלה על ההתקשרות המבוקשת, וזאת בהתאם לעקרונות שנקבעו בפסיקת בית המשפט בעניין זה, ובפרט האם העבודה המקצועית המבוקשת היא כזו הדורשת ידע ומומחיות מיוחדים או יחסי אמון מיוחדים ואינה עבודה מקצועית שגרתית".

הנה כי כן, בסמכות יועמ"ש המועצה לקבוע האם התקשרות כלשהי חוסה תחת תקנה 3(8). הביקורת לא רואה מקום לערער על סמכותו זו. ואולם, לא די רק בחוות דעתו של היועמ"ש. סעיף 6.4 לנוהל קובע: "לאחר שניתנה חוות הדעת של היועץ המשפטי כאמור בסעיף 6.3, תבחן ועדת ההתקשרויות האם למרות שתקנה 3(8) חלה על ההתקשרות המבוקשת, אין להעדיף ביצוע של התקשרות בדרך של מכרז פומבי, והאם מוצדק וסביר בנסיבות העניין לבצע את ההתקשרות המבוקשת ללא מכרז לפי תקנה 3(8). על ועדת ההתקשרויות לנמק את החלטתה".

בדיקה מול מנכ"ל המועצה העלתה כי פרט לאישור יועמ"ש המועצה שהתקשרות פלונית היא על פי תקנה 3(8), לא מתקיים דיון בוועדת ההתקשרויות בנוגע להצדקה והסבירות בנסיבות העניין שלא לקיים מכרז פומבי, וממילא גם לא נדרשת הוועדה לנמק את החלטתה.

ההמלצה אם כן, היא לקיים את הוראות סעיף 6.4 לנוהל ולהקפיד על קיום בחינת הדברים על ידי הוועדה לאחר אישור היועמ"ש וכן לנמק את החלטה בכתב ובאופן נהיר. מטבע הדברים, יתכן וקיום הוראות סעיף 6.4 יוביל ממילא לצמצום השימוש בתקנה 3(8) ומכל מקום ודאי שהדבר יקל על הוועדה להסביר את החלטותיה בשעת מעשה ולאחריו.

סעיף 11 :

בדו"ח העיר המבקר כי בטופס הפנייה לספקים, לא צוינה העדפת ספקים מקומיים בדרך של הפחתת 5% מהצעתם בשקלול הצעתם. בעקבות כך, המליץ המבקר לעשות שימוש בטופס מובנה הכולל את הנוסח הרלוונטי.

בהתאם לכך ובעקבות אימוץ המלצת הביקורת על ידי מנהלת הרכש ומנכ"ל המועצה, החל שימוש באגפי ומחלקות המועצה בטופס מובנה הכולל נוסח אחיד לציון מתן ההטבה לספקים מקומיים.

הערת הביקורת: לאור ריבוי המקרים בהם הומלץ על עדכון נוהל הרכש ולאחר בחינת נוהל הרכש הקיים, הוחלט בצוותא עם מנהלת אגף הרכש ומנכ"ל המועצה כי יש לחתור לעריכת נוהל רכש והתקשרויות מעודכן, שיהיה בהיר ומובן, יעמוד בהוראות החוק וייתן מענה לצרכיה התפעוליים והמקצועיים של המועצה. הביקורת סייעה ככל יכולתה בעריכתו ובניסוחו של הנוהל החדש ובחודש מרץ 2022 אושר נוהל רכש חדש, שהוצג בפני מנהלי המחלקות והאגפים. המבקר יעקוב אחר הטמעת הנוהל בעבודה היומיומית במועצה.

הבסיס החוקי לעבודת הביקורת במועצה אזורית

בעקבות תיקון לפקודת העיריות, הורחבו בשנת 1978 במידה רבה תפקידי המבקר, חוזק מעמדו ובוטלה כפיפותו לראש הראשות. תיקונים משמעותיים נוספים במהלך השנים קבעו את מעמדו של מבקר הרשות המקומית ובגיבוש דפוסי פעולתו בעקבות מסכת שיקולים ודיונים בוועדה לביקורת המדינה של הכנסת (חוזר מנכ"ל משרד הפנים 02/2008- ב' באדר התשס"ח, 9 במרץ 2008).

בתאריך 10.4.2007 התקבל תיקון תשס"ז (2) לפקודת המועצות המקומיות (סעיף 13ה) המחייב גם את המועצות האזוריות למנות מבקר פנימי ולהקים ועדה לענייני ביקורת. התיקון נכנס לתוקף ועיקריו החלת סעיפים מפקודת העיריות על מועצות מקומיות ואזוריות:

סעיף 167- מינוי פקידים:

(ב) "המועצה בהחלטה ברוב חבריה, תמנה לעירייה מבקר במשרה מלאה.

(ג) לא ימונה ולא יכהן אדם כמבקר העירייה אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא יחיד; (2) הוא תושב ישראל; (3) הוא לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון; (4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל או מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהכיר בו. לעניין זה, מוסד להשכלה גבוהה בישראל או שהוא עורך דין או רואה חשבון; (5) הוא רכש ניסיון במשך שנתיים בעבודת ביקורת; (6) הוא אינו חבר בהנהלה פעילה של מפלגה או בהנהלה פעילה או בגוף דומה אחר של רשימת מועמדים שהתמודדה בבחירות לרשות מקומית.

(1ג) לא ימונה ולא יכהן כמבקר עירייה מי שכיהן כחבר מועצה, אלא אם כן עבור עשר שנים מתום כהונתו כחבר מועצה באותה עירייה, או שנתיים מתום כהונתו כחבר מועצה בעירייה גובלת.

(2ג) מי שהיה מועמד בבחירות למועצת העירייה, לא יכהן כמבקר באותה עירייה, למשך כל תקופת כהונתה של מועצה שאליה היה מועמד.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי הממונה על המחוז לאשר מינוי של אדם אשר לא נתמלא בו אחד מן התנאים המנויים בפסקאות (4) ו-(5) לסעיף קטן (ג), כמבקר העירייה, אם הוא רכש ניסיון במשך עשר שנים בעבודת ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק הביקורת הפנימית, תשנ"ב-1992

סעיף 167א- מועצה שלא מינתה מבקר:

א. "ראה הממונה כי המועצה אינה ממנה מבקר, רשאי הוא לדרוש ממנה בצו כי תמנה מבקר, כאמור בסעיף 167, תוך הזמן הנקוב בצו".

סעיף 170א(א)- תפקידי המבקר:

(1) "לבדוק אם פעולות העירייה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, נעשו דין בידי המוסמך לעשותם תוך שמירה על טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון;

(2) לבדוק את פעולות עובדי העירייה;

(3) לבדוק את סדרי הבוחן והוראות הנהלה הנהוגים בעירייה מבטיחים קיום הוראות כל דין, של המועצה מבטיחות קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון;

(4) לבקר את הנהלת החשבונות של העירייה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי העירייה ושמירת רכושה והחזקתו מניחות את הדעת;

(ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום העירייה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר העירייה משתתפת במינוי הנהלתם. למי שעומד לביקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".

(ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), יקבע המבקר את תכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת- (1) על פי שיקול דעתו של המבקר; (2) על פי דרישות ראש העירייה לבקר עניין פלוני; (3) על פי דרישת הוועדה לענייני ביקורת ובלבד שמספר הנושאים לביקורת לא יעלה על שני נושאים לשנת עבודה.

(ד) המבקר יקבע על פי שיקול דעתו את הדרכים לביצוע ביקורתו;

סעיף 170ב- המצאת מסמכים ומסירת מידע:

(א) "ראש העירייה וסגניו, חברי המועצה, עובדי העירייה, ראש המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר העירייה, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר העירייה דרוש לצורכי הביקורת ויתנו למבקר העירייה כל מידע או הסבר שיבקש בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה.

(ב) למבקר העירייה או לעובד שהוא הסמיך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של העירייה או של המשרתים את העירייה של גוף עירוני מבוקר.

(ג) לגבי מידע חסוי על פי דין, יחולו על מבקר העירייה ועל העובדים מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לטפל באותו מידע.

(ד) עובדו של מבקר העירייה שאינו עובד העירייה, יחולו עליו לעניין עבודתו האמורה, כל איסור והגבלה החלים על עובד ציבור שהוא עובד מבקר העירייה.

(ה) לצורך ביצוע תפקידו, יוזמן מבקר העירייה ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מליאת המועצה או של כל ועדה מוועדותיה או כל ועדה מוועדותיו של גוף עירוני מבוקר; בישיבה שאינה סגורה רשאי הוא להיות נוכח אף על ידי עובד מעובדיו".

סעיף 170ג- דו"ח המבקר:

(א) המבקר יגיש לראש המועצה דו"ח על ממצאי הביקורת שערך; הדו"ח יוגש אחת לשנה, לא יאוחר מ-1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח; בדו"ח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד; בעת הגשת הדו"ח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר עותק לוועדה לענייני ביקורת; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיפים 21א ו-21ב לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב).

(ב) בנוסף רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולוועדת הביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שיראה לו או כאשר ראש המועצה או ועדת הביקורת דרשו ממנו לעשות כן.

(ג) תוך שלושה חודשים מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש המועצה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.

(ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה תוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה כאמור בסעיף קטן (ג). לא הגיש ראש המועצה את הערותיו על הדו"ח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדו"ח המבקר ותגיש למועצה את סיכומיה

והצעותיה עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר המועצה לוועדה; בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של המועצה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.

(ה) (1) תוך חודשיים מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדו"ח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור; (2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד), או לא המציא ראש המועצה לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו, ימציא המבקר עותק הדו"ח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדו"ח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש העירייה.

(ו) לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר המועצה, ואולם מבקר המועצה או ראש המועצה רשאי, באישור הוועדה להתיר פרסום כאמור.

סעיף 170ג 1- חומר שאינו ראיה:

"דוחות המבקר, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או שהכין מבקר העירייה במילוי תפקידו. לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי, אך לא יהיו פסולים בשל כך לשמש ראיה בהליך משמעותי".

סעיף 334א- פרסום דוחות ביקורת או ממצא ביקורת:

א. "המפרסם דו"ח או חלקו או תכנו או ממצא ביקורת, ומפר בכך את סעיף 170ג (1) או תנאי בהיתר שניתן לו לפי הסעיף האמור, דינו-מאסר שנה".

ועדת ביקורת:

תיקון: התשכ"ה (מס' 2) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות)

- א. המועצה תבחר מבין חבריה ועדת ביקורת.
- ב. ראש המועצה וסגניו לא יהיו חברים בוועדת ביקורת.
- ג. מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה, ובלבד שבמועצה שלידה פועלת ועדת הנהלה ולא כל הסיעות במועצה מיוצגות או במועצה שראש המועצה שלה לא נבחר בקולותיהם של נציגי כל הסיעות בה, יהיה לפחות חבר אחד של ועדת הביקורת נציג של סיעה שאיננה מיוצגת בוועדת הנהלה או שלא הצביע בעד בחירתו של ראש המועצה".

תפקידיה וסמכויותיה של ועדת הביקורת:

39א. (א) אלה תפקידי ועדת הביקורת וסמכויותיה:

- (1) לבדוק אם החלטות המועצה הוצאו לפועל כדין.
- (2) לבדוק את חשבונות המועצה ולבדוק אם פעולות המועצה נעשו במסגרת תקציבה המאושר.
- (3) לבדוק אם תוקנו הליקויים בהנהלת ענייני המועצה עליהם הצביעו הוועדה או מבקר המדינה בפני המועצה.

(ב) ועדת הביקורת רשאית לקבל מכל חבר מועצה או עובד המועצה, ידיעות, מסמכים והסברים הדרושים לה למילוי תפקידיה".

ס' 48(ד) לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) קובע כי יושב ראש של ועדה מוועדות המועצה חייב לקרוא לקיום ישיבה על פי דרישה של ועדת הביקורת.

ועדת ביקורת של הוועד המקומי:

סעיף 130א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) מתייחס למינויה של ועדת ביקורת בוועד מקומי, לתפקידה ולסמכויותיה וקובע כדלקמן:

- (א) המועצה תבחר ועדת ביקורת מבין תושבי היישוב, אשר אינם חברי ועד מקומי, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם.
- (ב) מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה.
- (ג) ועדת הביקורת תבדוק אם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדיון, תבדוק את חשבונות הוועד המקומי ותוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר וכן תבדוק אם תוקנו הליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורות קודמות.
- (ד) לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי ידיעות/ מסמכים והסברים הדרושים.
- (ה) בתוך שלושה חודשים מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דו"ח ביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי ותאפשר לו להעיר הערות לטיוטה בתוך שלושים ימים; ועדת הביקורת תקיים דיון בהערות המועד המקומי ותערוך את דו"ח הביקורת הסופי.
- (ו) בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי ועדת הביקורת של המועצה את דו"ח הביקורת הסופי; דו"ח הביקורת יהא פתוח לעיון כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה".